NĂM THỨ TƯ — SỐ 181 | Mỗi số: 0$05 | Ngày thứ tư 8 Septembre 1926

ABONNEMENTS

Indochine		Union Postale	
Un an	8 00	Un an....	10 00
Six mois...	5 00	Six mois.	6 00

ANNONCES LÉGALES
0 60 la ligne de 6 points sur justification de 9 cicéros quelle que soit la page.

ANNONCES COMMERCIALES
à forfait.

ĐÔNG PHÁP THỜI-BÁO

Tổng-lý: NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

Le Courrier Indochinois

MỘT TUẦN XUẤT BẢN BA LẦN: NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1180

BẢO QUẢN
186 đường d'Espagne
SAIGON
Dây thép nói (Téléphone)
Số 324

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-Quốc	
Một năm...	8 00	Một năm..	10 00
Nửa năm...	5 00	Nửa năm..	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Thơ và mandat đề gởi cho:
M. NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

Hao báo về việc buôn bán hay là việc gì xin thương nghị trước

Nhân tài

Một nhà đại tư tưởng nước Pháp là ông Renan đã từng nghĩ rằng một lống dân đặng sống, đặng mạnh, là nhờ một hạng nhân tài trong nước, dầu ít hay nhiều là tùy cái trình-độ văn-minh và tiến-bộ của dân ấy. Hạng người nầy dạ cã trí cao, gìn giữ cho ngọn đèn quốc-gia đặng tỏ rạng hoài hoài. Hạng người nầy nếu không thiếu số lần lần, hoặc tiêu diệt đi, thời ngọn đèn chung của chủng-tộc cũng leo lét lần lần, tức hồn nước đã lờ mờ, giống dân ấy đã gần đến thời kỳ bị diệt chủng vậy.

Bậc thiên-tài cao siêu quá có thể tạo nên những sự nghiệp vĩ đại cùng sửa đổi thời thế không thể sinh sản ra thường và nhiều trong cái nòi giống suy đồi nầy, chớ những nhân tài vừa vừa biết sửa soạn thế nước và lòng dân lại, một nước châu vi rộng rãi đất đai phong cảnh đẹp đẽ như nước ta đã từng có một cái lịch sử rất dài của giống nòi, đã viết lắm đoạn bằng máu, không lẽ cũng không có luôn. Tồn, vong, thành, bại, những bọn bất tài giả dối mang râu đội mũ đứng giữa xã hội ta, hay nhân tài chân chánh vì nước quên mình, những nông nổi ấy tưởng phải còn nhờ ý nguyện chung của lòng người biết chọn lựa. Ngày nay năm châu nổi dậy, thế-giới rung rinh, các vấn đề chủng-tộc, quốc-gia, quốc thể, đã xao xiến giòng tinh cả giống dân mà thuở nay người tá gọi còn « bán khai », còn « yếu đuối », người nước ta cũng được mình tỉnh giấc, muốn theo đòi, song biết mình còn yếu hèn, thiếu phương thế lắm, mà nhứt là thiếu nhân tài để tiêu biểu cho cái tinh thần của giống nòi, hạng người mà việc làm, lời nói, là tỏ đặng cho cả cái hoài vọng thiết tha, ngầm ngầm ở trong lòng của đồng bào. Dân tộc nầy không phải là một dân tộc hèn, miếng đất nầy cỏ mà không phải chai, cứ nhìn về lịch sử của ông cha mấy trăm, ngàn năm về trước thời thấy nào liệt-nữ, nào anh hùng, nào văn-sĩ, nào tài-nhân, đã từng ra công gầy dựng xây đắp cho một nền học thuật chắc chắn, đã từng nuôi trong óc một cái lý tưởng cao thượng, mà sao buổi hiện tại nầy cái nền ấy dường như không có ai bồi đắp trao dồi thêm, cái tư-bổn của ông bà để lại ấy không nẩy nở thêm vốn lời gì khác lại còn tiêu mòn đi, cuộc kỷ-vãn như thế, buổi hiện tại như vầy, ta có nên nghi nên sợ hay nên mừng nên tin ở cái tương lai của giống nòi ta? Nhân tài nước ta càng thiếu số lần lần, hoặc cái hạng người trọng tư lợi hơn công lợi càng hết là một cái triệu chứng đáng lo vì cái trình độ học thức, tư tưởng sụt nhiều, ta có biết kể cái thời-kỳ suy vi là cái thời-kỳ bị đào-thải chăng?

Vậy chúng ta nên bàn xét coi những nguyên nhân nào tạo nên cho ta cái tình cảnh khốn đốn nầy:

1· CÁI CÁCH SỐNG CỦA TA BÂY GIỜ LÀ ĐOẠN TUYỆT KHÁC HẲNG VỚI CÁCH SỐNG CỦA ÔNG BÀ TA

Cái tinh thần của một dân tộc càng ngày đặng càng mạnh càng cao là nhờ các thế hệ (les générations) đính dấp liên hiệp nhau bởi một mớ ý tưởng một mớ quang niệm về đời người, nghĩa vụ, quốc gia. Chúng ta bây giờ tuy phần nhiều còn giữ đạo thờ phượng ông bà song chúng ta thờ giử ở hình thức mà không hiểu cái tinh thần. Ông bà ta ngày xưa tuy có nhiều cái thiên-kiến sai lầm chớ đã nhờ nho-học luyện đặng một cái lý-tưởng (un idéal) tuyệt cao. Lý-tưởng ấy làm cho các nhà chơn nho làm khi vui lòng, hi-sanh, coi mạng nhẹ như lông hồng vì nghĩa-vụ. Những gương dẹp đẽ xưa ấy ngày nay còn sót lại như hai cụ Phan-châu-Trinh và Phan-bội-Châu, kẻ thanh-niên chúng ta ngày nay trông vào vừa vui vừa sợ không biết mình có đủ tài sức đặng nối chí của tiền nhân chăng. Câu quốc-ca nầy của người Spartiates nước Hi Lạp cổ có ý nghĩa thâm trầm lắm, bọn ta nên tâm niệm đỗ ở đời: « Nous sommes ce que vous fûtes, nous serons ce que vous êtes » (chúng tôi bây giờ đã nối chí đặng các ngài đời trước, chúng tôi ngày sau sẽ giống với các ngài bây giờ).

2· CHÚNG TA BÂY GIỜ KHÔNG CÓ MỘT CÁI LÝ TƯỞNG GÌ!

Chúng ta bây giờ không nuôi đặng một cái lý-tưởng gì cao thượng để sống ở đời, như một ngôi sao sáng dọi dẫn đường cho kẻ bộ hành canh khuya. Ta không nói đặng có những cái yêu, cái hờn, cái giận, cái cảm, cái thương, của tiền nhân, chỉ có thọ truyền mớ ý kiến hẹp hòi suy lạt, tỷ như học là để làm quan, bợ đít kẻ trên đặng về nghênh mặt tranh miếng ăn chỗ ngồi trong cửa quan hương thôn.

3· CHÚNG TA KHÔNG CÓ LÒNG TIN MẠNH Ở VIỆC GÌ

Vì không có một cái lý-tưởng nào cao thượng nên không có lòng tin ở việc gì cao xa không ăn nhập tức thời với những tư lợi vụng vặt. Chúng ta thấy việc làm nào cao đẹp của người còn biết cảm phục, song tự mình thời không tin rằng mình hoặc trong đám đồng-bào mình có thể làm những việc cao thượng đẹp đẽ ấy! Mỗi cá nhân hay một đám người nào mà không biết tự tin, tự trọng, tự phấn, tự cường, thời không bao giờ làm gì nên thân đặng.

4· TÁNH VỊ KỶ VÀ LÃNH ĐẠM

Tánh vị kỷ thời người mình phần nhiều ngày nay sở trường lắm, song bọn thờ chủ nghĩa ích kỷ ấy không bận lòng đến việc học trong nước, cùng nòi giống, chúng ta thấy nó ăn no sức khỏe chớ ham cái hạnh phúc nhất thời ấy, vì bọn đó là một bọn ngu dốt thấy hiểu việc đời, việc mình, việc người không khỏi lỗ mũi chúng nó. Bọn ấy tưởng làm vậy là hay, là giỏi, sự nghiệp của nó là vui thú trong nhà một mình, ngoài ra ai chết mặc ai không biết rằng quyền lợi mình, danh dự mình, hạnh phúc mình đều có liêng cang dính dấp với của đám người ở chung với mình, với cái giống nòi đã sanh mình ra. Người ta sanh ra phải chịu một cái nghĩa vụ đối với tổ quốc, đồng bào, vinh đồng vinh, nhục đồng nhục, vui đồng vui, lo đồng lo, chớ tách mình ở biệt riêng một cõi hoặc a dua với kẻ mạnh bấy giờ, thời là một giống quái dị, phi thường, dầu không kể đến luân-lý nghĩa vụ cũng phải biết quang niệm về tư lợi và tư phúc cho khôn ngoan hơn một chút. Đối với hạng trên nầy thời lãnh đạm với các vấn đề có thể làm cho ta sống chết đã đành rồi, song cái thói lãnh đạm ấy tràng sang tới trong hạng người biết học biết hiểu mà ta gọi là « thượng lưu » nữa. Hạng nầy cũng biết buồn biết nhục, biết lo, song buồn nhục lo là sự mình biết lấy mình mỗi khi thấy kẻ đồng bào mà muội làm sái ở lắm, thời làm biến, sợ nhục, không dám ra bô hào kêu ca dạy chỉ cho người ta hiểu lại. Ở trong một gia-đình, người mạnh phải lo săng sóc người đau, vì không lo đến bịnh kia sẽ tràng lây đau đến mình.

5· CÁCH GIÁO DỤC CỦA NGƯỜI LÀM CHA MẸ

Ngày nay phần nhiều trong gia-đình ta còn thấy cha mẹ dạy con ái gì?!? Lật mấy quyển sách xưa, dạy con mấy lời nói hay của thánh hiền dạy người phải quên mình vì nghĩa-vụ phải ái-quốc cùng trọng danh dự hay là dạy con học cho mau lấy bằng-cấp đặng làm quan a dua cho sung sướng tấm thân, cho rỡ mặt với kẻ láng diềng.

Rồi bọn con ấy đi học phần nhiều cũng tin như vậy, có tự suy nghĩ có tự-định cho mình một cái chương trình có tính trước cái thái độ của mình khi ra ở đời phải làm sao đâu! Đi học chỉ hiểu rằng bao chót rồi đây một tháng số đặng 30 đồng, bậc trung, sáu mươi đồng, bậc thượng, một trăm ngoài đồng ấy là mãng nguyện rồi. Có một cái quang niệm vô đi học « kiếm ăn » như thế, để nuôi xác chớ không phải luyện hồn như thế, bảo sao trong cõi học nước ta ngày nay không vắn tanh lạnh lẻo không có nhân tài, không có nhiều người có một cái nhân cách cho cao, cho đặc biệt, để tiêu biểu cái tinh thần của nòi giống đối với bọn ngoại-quốc.

Ấy là dự thảo những cớ quan trọng mà thôi, còn nhiều nguyên nhân khác ngầm ngầm làm cho hoàn cảnh xã-hội ta rất khó mà sanh sản nhân tài. Những kẻ thanh niên Việt-Nam nào ngày nay đọc sách thánh-hiền, còn biết mơ tưởng những sự nghiệp lớn lao, bận lòng đến cái tương-lai của nòi giống, cũng khó mà chống chỏi với một cái tình cảnh eo hẹp đau đớn như thế đặng luyện tài luyện sức mình.

Nào những người Việt-Nam chí-sĩ thấy nổi nhơn tâm điên đảo mà chán đời không muốn hành-động đặng gian nan, nào những cậu nam-nhi còn nhiều hi-vọng tinh lực, những cô thiếu nữ ưa đọc truyện ái-tình, quanh năm cúi thấp chỉ mong chỉ mến cuộc vui chơi, tôi xin các ngài các cô, các cậu, nên nghĩ rằng: Cái nghĩa vụ của người nước ta ngày nay có một mà không hai, có gì quí báu cao sang bằng để một cái đời mình đeo những công trình vĩ đại cao thượng, làm việc, luyện tài, hiến công, làm rỡ ràng cho nước, rồi tên tuổi mình biết đâu cũng nhờ nước mà sống mãi với non sông. Các ngài làm sao cho nước ta sẽ trở đặng như xưa hoặc khá hơn có những học giả cao thâm, cái tên có thể sánh với các bực nhân tài trong lịch sử nước nhà không thẹn. Những Lê quí-Đôn, những Phùng-khắc-Khoan những Nguyễn-bỉnh-Khiêm, những Nguyễn-Du, những Ng-đình-Chiểu, những Đoàn-thị-Điểm vân vân, chớ nào ngày nay ở đâu?

Tôi xin quí gối hình-hương chúc-vọng cho cái hậu-vận của Việt-Nam cố-quốc nầy.

NGUYỄN-MỤC-TIÊN.

Cùng khán-quan

Quới ông có lòng tốt mua giúp báo, ấy là nghĩa, còn trả tiền sốt sắn ấy là tín. Làm người mà xử tròn tín nghĩa thì còn chi quí bằng. Vậy nên kính xin quới vị mua báo để ý giùm. Bổn-báo có gởi thơ nhắc nhở nhiều lần song chắc quới vị mắc đa đoan công việc nên quên, mà sự quên ấy có phương hại đến đường tài-chánh của bổn-báo nên cam vô lễ kính nhắc quới ngài.

B.B.

Câu đối

2. — Xử Lái-thiêu có con đỉ thúi.

Câu thai

2. — Chàng Vương quen mặt ra chào, hai Kiều e lệ rép vào dưới hoa. *(Xuất mộc)*

VĂN NỮ-GIỚI

Thơ trả lời chỗ em C.B.

...le 4 Septembre 1926

Em,

Đã mấy năm nay chị không có gởi thơ thăm em, nay bỗng tiếp thơ em làm cho chị ngậm ngùi, giận chị sao vô tình-quá lẽ.

Vì tình thương yêu nhau mà chị ngậm ngùi đã đành, đến khi đọc suốt thơ em, biết tâm sự em, chị lại càng ngậm ngùi lắm nữa.

Em quá thương chị mà nói rằng: « Em tưởng chị có phước trọn đường công danh, nào dè phải làm lụy như thế! », thật chị lấy làm cảm cái lòng tốt của em, nhưng chị tưởng rằng cái phước hằng theo cái chí, chị nói kỳ dị như thế mà có dạ em, đây nầy, bên nữ-giới ta bà X. làm Đốc-học, cô Y. làm Giáo-học, mấy người ấy từ nhỏ lớn trông mong đoạt cho đặng địa-vị ấy, nay đặng thỏa lòng là có phước đó, bên nam giới họ như ông Lê quang-Trinh, ông Nguyễn - hà - Trác, ông Phạm Quỳnh đó cũng vậy; nói qua loài cầm thú: con chó săn, con chim mồi cũng có phước, vì ta thấy nó vắt mỏ tự kiêu với đồng loại nó kia. Còn chị đây, em ôi, chị vái lạy thánh thần trời phật dùng cho chị bước lạc vô đường công danh của em mơ ước cho chị đó, vì ái ảng công danh ấy không thích ý chị, chí hướng chị không phải như thế nếu chị lầm nẻo lạc đường thật lấy làm bạc duyên xấu phước cho chị lắm lắm.

Em có nhớ câu: « có duyên có phước (một) mình thôi, vô duyên xấu phước làm tôi cho người » mà rõ ý chị chưa? Thế cho nên ta muốn tìm cái phước của ai phải tìm cho tới cội mới biết.

Em nói: « Em nhớ lại cách trước hai năm, em cũng vì một lúc quên mình để lo tròn phận sự làm người cho đến đổi mang trọng bịnh, làm cho kẻ rầu người lo. Các bạn xâm khuyên lơn, nhưng có người không rỗ trách em có tính bạo cường. Em thế nào, chị biết em, tưởng em không có nói câu nầy là câu than thở để chán đời, nay em đã nói lỡ ra đây chị đâu có biết là câu của em nào! Em hãy ghi nhớ rằng hễ em muốn làm cho tròn bổn phận làm người thì không khi nào em có phép làm cho vừa lòng mọi người đặng. Trong xã-hội nào cũng có mấy thằng nịnh, mấy thằng gian, mấy thằng nói lảo cầu lợi, mấy thằng nói lảo cầu danh, mấy thằng cờ bạc, mấy đứa phong tình, mấy người ngay, mấy người phải cả, nếu trách như em thì chắc nay em ngay nước, mai em gian nhà, mốt lại lảo lĩnh để kiếm chút c m, để cho người kính trọng hay sao? Rồi thử em bình tâm suy nghĩ coi em có ghét cái thứ nào như thế hay không?

Đây nầy, em lại nói « em chán đời »! Phải rồi, một mình mà đông cả các cái tuồng trong xã-hội thì chán biết bao nhiêu! Hi! Hi! Hu! Hu! Hi! Hu!...

Làm sao em chán đời, em nói thử cho chị nghe coi? Em mới ra đời mà đã vội chán đời thì chị đã biết em mắc những đám trai tơ gái lửa nó lường gạt làm cho em mê mang hết cả tinh thần nghị lực đi rồi!— Người ta sống lâu mà không chán đời là vì người ta có một cái chủ-nghĩa gì đó; bao giờ cái chủ-nghĩa ấy cũng đem ra thiệt hành được cả; « pouloir, c'est pouvoir » em có biết không?

Nhưng cái « chán đời » để cho mấy thằng gian, mấy thằng lão, mấy thằng nịnh, mấy thằng đàng điếm phong tình kia mới phải, vì ai cũng ghét bỏ khinh miệt chúng nó chúng nó đi tới đâu người ta đều nhổ nước miếng trong mặt chúng nó mà chúng nó cũng còn không biết chán đời thay!

Em tỏ ý muốn « chuyện trò đối đáp với chị, nhưng vẫn hèn yếu quá nên em không dám ». Không phải vậy đâu, chị cần người phải mà chị không đếm tới vẫn hay; vẫn hay dễ bàn nước hại dân thì vẫn ấy phỏng có lích gì đâu mà em ngần ngại.

Em chớ trách chị sao có nghiêm khắc với em mà phải hiểu rằng chị vẫn thương yêu em lắm.

Bữa nay ta nghỉ, còn mong hội ngộ về sau.

Chị của em,

Mademoiselle Đ. O.

NƯỚC MẮM

Ngày 6 Août vừa rồi báo « Echo Annamite » có đăng bài xã-thuyết nói về nước mắm ở Bắc-kỳ, của ông Tân-Tiên, ông có đăng cả đạo nghị định ngày 21 Décembre 1916, và ông tỏ ý nên để cho nghị định nầy cứ nằm ngủ yên trong tủ, chẳng cần đem ra thi hành làm gì, cho thêm rối trí nhơn dân. Ông Tân-Tiên nói rằng nếu hồi lại coi từ xưa đến nay đã có người bổn xứ nào phải chết vì sự ăn nước mắm chưa, thì tất nhiên không thấy vân vân...

Đọc bài nầy rồi, xem ra ông Tân Tiên không biết cái nguyên nhơn vì sao mà Chánh phủ Đông-Pháp đã phải làm ra đạo nghị định nầy, chắc là vì ông ở xa, chỗ nên ông không biết việc năm 1914, 1915 và 1916 là một thời kỳ rất nên khốn đốn và nguy hiểm cho các nhà làm nghề nước mắm và cho người dùng nước mắm ở Trung-kỳ và Nam-kỳ, nhứt là tỉnh Bình-thuận, là xứ làm nước mắm nhiều hơn hết. Hồi bây giờ, bỗng nhiên có một tụi người Trung-hoa, dùng đồ hóa học, đem chế ra một thứ nước mắm giả, để dối gạt thiên hạ mà thủ lợi. Như một litre nước mắm thì họ chế ra được đến sáu bảy litres, rồi họ đem bán ra rất hạ giá, vì họ có phải mất vốn bao nhiêu mà chẳng bán rẻ, làm cho người bổn xứ bên dùng nước mắm, thì nào ai biết đâu là thiệt, là giả, dùng làm vật-thực xấu, bên các nhà làm nghề nước mắm thì bị thiệt hại vì nỗi cạnh- tranh kịch-liệt.

Bởi thế mà trong ba bốn năm trời, các nhà hàm hộ, phải khốn đốn, cho đến nỗi những nhà tư-bổn nho nhỏ, đã phần nhiều phải phá sản thất nghiệp. Nhơn dân phải kêu cầu với Chánh-phủ xin ra tay tế độ, cho khỏi thất nghiệp và giữ gìn lấy mối thiệt nghiệp nước nhà, đã có từ mấy thế kỷ lại giờ. Lúc ấy các quan Công-sứ, các quan Thủ-hiến, đều hết lòng lo lắng tìm kiếm phương kế để cứu dân. Chánh-phủ phải đặt ra một Hội-đồng chuyên môn, khảo sát có gần hai năm trời, các quan chánh-trị và các nhà bác-vật học, có chân dự Hội-đồng, thường đêm ngày bàn bạc, gia công sưu sách để kiếm cách đặt thành phương thuốc cứu dân, lại may nhờ được có quan Bác-sĩ Rosé, là thủ-hiến sở hóa học tại Saigon, (Institut Pasteur) chuyên tâm nghiên cứu, hết cả các thứ nước mắm, từ Nam chí Bắc, rồi sau quan Toàn-quyền mới đặt ra đạo nghị định 21 Décembre 1916, định hạng trong một litre nước mắm phải có những chất gì là bao nhiêu, đại ý như là: một litre nước mắm hạng thường, muối phải có 240, chất đạm dưỡng khí 15, chất Ammoniaque không được quá lên hơn chất acide aminé v. v.

Mà đó là nhơn sự thành sự, lấy theo các chất sẵn có tự nhiên trong nước mắm rồi, nay chỉ hạn chế lại, cho được nên vật ăn lành sạch, cho người dùng khỏi có hại, vì ai ai cũng đều biết rằng cơm với nước mắm là đầu vị ăn rất cần thiết của người Annam vậy.

Nhờ có đạo nghị-định nầy ra, ngay lúc đầu đã bắt được mấy người làm nước mắm giả, đã làm án trừng phạt, thì nhơn dân và các nhà hàm nghiệp đã được nhờ ảnh hưởng ít nhiều; song cái mối tệ đoan, sự gian lậu bởi hạng vô liêm sĩ cũng hãy còn, chưa có đoạn tuyệt. Nay Chánh-phủ lại mới ra đạo nghị-định ngày 24 Décembre 1924, buộc rằng mỗi cái thùng, mái, tĩnh, hoặc ve chai đựng nước-mắm đem ra bán, đều phải có cái băng bảo kiết là nước-mắm đã làm đúng như lệ luật buộc.

Như vậy là ta rõ biết Chánh-phủ hằng lưu tâm trí ý, lo cho nhơn dân được dùng thứ vật-thực sạch-sẽ, khỏi sanh ra tật bịnh vậy.

Nếu nói như ông Tân-Tiên thì chẳng là phụ ân bội nghĩa Chánh-phủ và phụ cả công lao của các bực Bác-học đã lo lắng cho nhơn dân ta sao?

Ông nói không ai ăn nước-mắm mà chết, thì xem ra ông chưa hiểu biết nước-mắm và sự dùng nước-mắm. Nước-mắm vì sao mà tốt, vì sao mà xấu, vì sao mà lành, vì sao mà độc. Đây xin trích lục bài définition nước-mắm của quan Bác-sĩ Rosé (bulletin n° 4, le Nước-mắm p. 4) nói về bổn tánh nước-mắm: Ôn bổ tỳ vị, tiêu thực, mau tiêu hóa các thứ đồ ăn, ngừa hàn, phát hạn... là bởi trong nước-mắm có đạm dưỡng khí và khinh dưỡng, cho nên ăn được mau tiêu hóa, ôn bổ tỳ vị, bởi thế cho nên đã có nhiều người bị chứng đau bụng, lạnh dạ, đi ngoài, uống nước-mắm mà hết, có người bị cảm hàn, ăn nước-mắm mà khỏi, lại thường thường những người thợ lặn, đánh cá biển, trước khi xuống nước phải uống một ít nước-mắm để giữ lấy nhiệt độ trong mình, ở dưới nước cho được lâu. Còn nước-mắm mà độc là bởi ở trong có ammoniaque, vì cái chất nầy nhiều làm cho nước-mắm phải hư, trở ra mùi thúi, ăn vào phải hại tỳ vị. Bởi đó đã có nhiều người thấy khi không bị buồn nôn, đi tả, hoặc đau tức, đau xóc, mà xét lại chẳng có ăn uống vật chi khác hơn, cơm với nước-mắm. Các quan y khoa Bác-sĩ đã nghiệm xét và đoán cho là bởi tại ăn phải thứ nước-mắm xấu, có chất ammoniaque nhiều mà ra vậy. Đó, cái lành và cái độc, lợi hại rành rành như thế đó: Tuy Chánh-phủ đã hiểu thấu và đặt ra qui cũ và thể lệ để giữ gìn vệ sanh cho dân mặc lòng, mà cái hạng vô liêm sĩ chỉ đồ mưu thủ lợi cũng còn chưa trừ hết; vả lại dân ta phần nhiều cũng chưa phân biệt được vì cớ làm sao mà nước-mắm lành hay độc, lại thêm cái tánh cẩu thả hay tham rẻ, tham nhiều, ít biết quí trọng lấy thân mạng, cẩn thận sự ăn uống, cho nên hay bị bịnh nọ, tật kia, làm cho thân thể phải yếu đuối, bạc nhược, là phần nhiều bởi sự ăn uống mà ra vậy.

Nếu như nói rằng, làm thêm khó lòng việc làm ăn của dân, thì cái thời-đại nầy, chính là thời đại tấn hóa, trăm nghề, ngàn nghiệp thảy đều phải bắt chước cách khôn khéo của các nước văn-minh mà cải cách lại cho nên toàn tiện, chớ có lẽ nào lại chịu ngồi bó tay ngó trời, để cho nghề nghiệp của mình cứ kì kì kì giữ một cách hủ lậu mãi ru! Nói rằng khó, khó sao người ta làm được, bất cầu việc gì, nếu người ta làm được thì ta làm được, chẳng có gì là khó hết thảy. Vả lại đang thời đại cạnh tranh nầy, nếu không gắng sức chịu khó, mà sửa sang nghề nghiệp của mình lại cho hiệp thời thế, cho nên hoàn bị, thì lẽ tất nhiên không sanh tồn được, phải

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

Magasin de Soieries ĐỖ-VĂN-MƯỜI

29, rue Sabourain -:- Saigon

Bổn hiệu bán ròng hàng lụa đủ thứ : hàng Tây, hàng Tàu, và hàng Nhựt v. v. như các tiệm Bombay. Nhiều thứ hàng kiểu mới đủ màu sáo rất xinh đẹp, qui bà, qui cô hiện thời thường dùng và yêu chuộng lắm.— Hàng Tàu: lãnh vẽ xuyến nhuộm tại Bến tre, có danh tiếng xưa nay, chẳng khi nào phai trổ.— Đủ các thứ hàng trắng tốt nhứt hảo-hạng và có thứ Lụa-lèo Đại-Pháp màu trắng bề khổ rộng, canh chỉ rất đều để may đồ mát hay là pyjamas thì không thứ hàng nào bì kịp về sự bền chặt. — Cúi xin qui ông qui bà vì nghĩa vụ vì đoàn-thể mở lòng chiếu cố mà giúp tiệm tôi, tới lui mua bán giúm giúp cho bổn-hiệu đặng mau thạnh phát, thì chúng tôi rất thâm cảm thạnh tình, nguyện trải một tánh thành mà hậu tiếp và buôn bán không mấy gì xảo trá cho mất lòng tin cậy của qui ông qui bà.

Nay kính

bị trụy lạc cho đến tiêu diệt mà thôi.

Nghề làm nước-mắm không có gì bí mật khó khăn cả, chỉ có cá tươi với muối biển mà thôi, mà lại là một mối sanh nhai của dân nước nhà, nếu không chịu khó lo cải cách lại cho hiệp luật lệ, hiệp vệ sanh, theo như ở trên Chánh-phủ đã sẵn lòng lo lắng cho ta, thì ta còn mong làm việc khác to lớn sao nổi.

Kết luận bài nầy có hai sự quan trọng, thứ nhứt vì ích lợi chung cho nhơn dân xứ Đông-Pháp những người làm nghề nước-mắm, nhứt là tỉnh Bình-Thuận (Trung-kỳ) và đảo Phú-quốc (Nam-kỳ) là nơi ruộng đất xấu mà lại chật hẹp, chẳng được bao lâm, nhơn dân chỉ nhờ có một nghề làm nước-mắm mà thôi; thứ hai vì sự vệ sanh của toàn dân, ai ai cũng phải dùng nước-mắm, chúng tôi ước ao, trông mong xin Chánh-phủ thi hành hai đạo nghị-định nói trên đây cho nghiêm khắc, để trừ tuyệt các điều gian lậu, giả dối, cho dân gian được nhờ; chớ không phải như ý kiến của ông Tân-Tiên vậy.

Những người làm nước-mắm tỉnh

PHANTHIET

Nói-xàm

Lắm nỗi thiệt thòi thì thôi

Vừa rồi có người nói cho nghe câu chuyện rằng:

«Có gả kia tên Lê-văn-Giáp khi còn sanh tiền là tay tàn bạo không ai bằng: làm dân thì gian tham, ganh hiền ghét ngỗ; làm thầy rồi có ai hỏi hỏi đều chỉ thì đòi ăn tiền như con nít đòi ăn bánh; làm quan ăn tham ăn hối, đánh đập đồng bào, thù phụng quan trên; làm nhà nghèo thì láo lỉnh bợ đít nhà giàu; làm nhà giàu lại sợ chết vì không sao vắt bạc xuống mồ cho được; làm con nít xóo xáo chúng bạn, ngỗ-nghịch với mẹ cha; làm ông già ra một tên già ngô-nghê cổ quái, làm tá-điền không đong lúa ruộng cho người; làm chủ đất nay tăng lúa ruộng con mụ nầy, mai lấy vợ thằng cha kia; còn làm Hội-đồng thì cứ xin tăng thuế mãi thôi. Cho nên lúc chết xuống Âm-phủ Diêm-Vương sai quỉ sứ dẫn đến Tòa đại bình trị tội, có Thầy-kiện cãi thì

Khi quan Tòa hỏi tên họ xong thì khởi sự hỏi, phạm nhơn cứ chối dài. Quan Biện-lý đọc giấy buộc tội rồi tới phiên Trạng-sư cãi rằng tuy phạm-nhơn có làm những đều ấy thật, mà nó chỉ có khổ khắc hùng hiếp đồng-bào nó thôi, nghĩa là tuy đối với người trong là đồng-bào nó thì nó phùng-mang trợn trạt vậy, chớ đối với người ngoài nó lại cúi đầu lôn gối, thờ kính như ông cha, đều ấy là đều tốt đó, xin Tòa tha tội cho nó một phen.

Quan Tòa đọc án phạt phạm nhơn bào thai làm con bò; các quan Hội-đồng thẩm án không chịu, nói rằng con bò tuy kéo xe mang ách nặng nề mà cũng còn sung sướng; phạt làm con heo, cái rằng con heo ngày tối ột-ỉ ăn rồi ngủ, tuy tiếng «heo» là tiếng xấu hổ mà nó sung sướng thanh nhàn lắm; phạt làm con trùng, con dế, con rệp, con rận cũng không đặng, thót sau quan Trạng-sư cãi giúp cho phạm-nhơn xin với quan Tòa rằng nếu làm con gì cũng còn sung sướng thì hãy cho nó làm thằng Annam đi! — Vừa dứt lời các quan trong Tòa và những người đến dự coi đều vỗ tay như pháo nổ khen quan Trạng-sư có trí lanh lợi và có tài biện-bát.»

Thôi đã đành rằng từ rày sắp tới tên tội phạm ấy làm người Annam! Hu! hu!

Mademoiselle Đ. O.

Chiều thứ ba

Chiều thứ ba 7 Septembre, đúng 5 giờ, tại sân Etoile-de Gladinh có một cuộc đấu cầu rất kịch liệt. Hội Etoile de Gladinh lựa rút các chiến tướng thiện-tài trong hội để tranh đấu với bọn người Ăng-lê ở dưới chiếc tàu S/S Yxion.

Tốt quá, đáng xem ! ! !

Tiệm bán thủy xoàn hiệu con rồng vàng

CỦA ÔNG

J. GIUNTOLI

135 Rue Catinat Saigon

Tiệm bán thủy xoàn của ông J. Giuntoli đã lập ra trên hai mươi năm nay, quí ông quí bà trong lục châu ai ai cũng đều biết rõ, thiệt là một nhà buôn lớn đáng cho đồng bào tin cậy.

Mỗi kỳ tàu bồn Pháp qua đều có đủ thứ nước hột xoàn và đủ cỡ hột thứ ba hột nhận cà rá từ mười lăm carats tới ba chục carats tốt chẳng đâu bì kịp, nên ông J. Giuntoli kính mời quí ông quí bà đến xem trước khi tới mấy tiệm khác thì sẽ biết giá rẻ thế nào và chắc quí ông quí bà sẽ vừa lòng mà chọn lựa.

Bijouterie Parisienne

J. GIUNTOLI

SOIERIES

Nguyễn-đức-Nhuận

N° 42, Rue Catinat 42. — SAIGON

RAYON DE TUSSOR

Nhơn thấy chư quí quan, quí ông, quí thầy ưa dùng đồ Tussor mà bấy lâu vẫn mua hoặc đặt tại tiệm may giá rất mắc, lại nhiều khi không tốt, nên nay bổn-hiệu đã làm giao kèo với một nhà dệt các thứ Tussor tại Thượng-hải (Sanghai) trữ đủ thứ Tussor tốt nhứt hạng của nhà dệt nầy.

Bổn-hiệu định bán cho thiệt rẻ đặng bán chạy cho nhiều, vì theo tờ contrat của bổn-hiệu giao kết với nhà dệt thì mỗi tháng phải bán hết 3 000 thước, Vậy theo giá định dưới đây, quí khách mua rồi đem mướn may, thì tính ra rẻ lắm.

Tussor hiệu con Rồng Annam	mỗi thước	giá			4$00
» » Đồng hồ	»	»	»		3 50
» » một con ngựa	»	»	»		2 80
» » hai con ngựa	»	»	»		3 00
» » ba con ngựa	»	»	»		3 40
» » trắng dày	»	»	»		3 50
» » trắng mỏng	»	»	»		3 20

Các hạng Tussors kể trên đây bề khổ 0m70, một bộ đồ quần và áo mua 5m00 thì đủ.

Có trữ hàng trắng, Lục soạn trắng, lụa trắng, lụa lèo để may đồ mát.

Agent exclusif

Lucien BERTHET & Cie, 66-68 rue Mac-Mahon

MAISON DU COTINAT

94, Boulevard Bonnard

PHẠM-VĂN-HIỀN, Propriétaire SAIGON

Nón Casque trắng

« Au coq Gaulois »

Giày Tennis, giày đá banh

Áo mưa **200** cái đủ thứ

Đồ chưng dọn trong nhà

THEO KIỂU

KIỂM THỜ'

Giá rẻ

Kể từ ngày nay cho đến 31 Janvier 1927 hễ ai mua đồ bổn hiệu từ 5$ sắp lên thì có tặng một tấm giấy số. Đến ngày 31 Janvier 1927 thì bắt thăm cho trúng các món đồ dưới đây:

1· Một cái đồng hồ lớn giá 200$
2 Một cái tủ sắt giá 100$
3· Một tấm kiến giá 40$
4· Một cái đồng hồ treo giá 23$

và 50 món đồ nho nhỏ khác rất quí

Nguyễn-xích-Hồng

HỌC-ĐƯỜNG

Ngày bãi trường: 10 Juillet 1926.
Ngày tựu trường: 3 Août 1926

Kỳ tựu trường nầy, bổn trường sẽ nhận lãnh học trò lớp 1ère Année (học thi bằng-cấp tốt nghiệp Annam) và học trò năm đầu (học thi tú-tài tây)

Học trò học phải gởi thơ xin đã dàn chỗ trước và phải có bằng cấp ở học mới được nhập vào lớp 1ère

1.000 cái áo mưa Caoutchouc và gabardine, hơn mười mấy thứ tốt xấu, dày mỏng, đủ màu đủ tuổi (đàn ông và đàn bà) hiệu con Rồng.

Giá từ 7$ tới 17$ là thứ thật tốt nhứt và rẻ nhứt.

Có thứ áo mưa cho học trò từ 8 tuổi sắp lên giá từ năm đồng mấy tới 10$00.

TRẦN-QUANG-XUÂN

158 rue d'Espagne Saigon

10.000 cái đĩa hát bội Annam, Cao-mên và Xiêm, hát kim sắt, đĩa hát tuồng lý rồi 1$50, hồ, nói thơ, hò 1$10, thổi kèn đờn 0$90, hát Cao-mên và Xiêm 0$70,

DẦU SÁNH BẰNG

Bổn hiệu không hề rao báo hung, song chắc quí ông dư biết những hàng hóa của hiệu A L'Aurore ở đường Viénot, là một cửa hàng bán đồ tốt thượng hạng không dầu sánh bằng.

Đã vậy ông Richaud lại giao quyền cho hiệu nầy kế nghiệp ông, mà trữ bán thứ giày hiệu « Ông Cọp » là một hiệu giày bền chắt hơn hết cả thế gian, đồng bào ta rất yêu dụng.

Thiệt rất may mắn thay! đến đổi ông Richaud là người tây, mà còn muốn vùa giúp cho cửa hàng chúng tôi, đặng kính chống với khách ngoại bang thay, huống chi là người đồng chủng, nhờ vậy mấy năm nay hiệu nầy còn tên tuổi nơi đường thương mãi, cũng nhờ ơn đồng bào huệ cố bấy lâu, vậy bổn hiệu cũng hết lòng thành mà đối đãi đồng bang, nên kể từ đây sắp tới ai có cần dùng món chi lại hiệu nầy mua một lần, thì chúng tôi sẽ biếu cho một cái giấy huê hồng, chứng có giấy ấy đồng bang mua đồ sẽ có huê hồng rất cao.

A l'Aurore

54, rue Viénot SAIGON

PHAN-THÀNH-BIỆN

Propriétaire

RẺ LẮM!

GIÀY THIẾU máy hát, bề ngan 20 ly giá 2$20, 22 ly 2$59, 25 ly giá 3$00 — Bán sỉ giá riêng còn rẻ nữa. Gởi tiền trước xin phụ thêm 0$20 và tiền gởi contre-remboursement sẽ tính thêm 0$40.

MÁY HÁT hiệu Diamond, Pathé Perfectaphone nhiều kiểu tốt.

ĐĨA HÁT đủ thứ và các đồ phụ về máy hát,

ÁO MƯA lót cao-su, lót vải rằng và áo không tay (pèlerine) và có mũ đội đồ cho người đi xe máy dùng.

Giày, nón, sơ-mi, col áo, nơ, rề-rềnh và đủ thứ các món đồ chưng diện

Thơ và mandat để cho:

PHAN-QUAN

Saigon-Basar 57 rue Catinat

SAIGON

Mới mới mới !

Tiệm **FRANÇOIS SƯ'**

ở đầy phố chà chợ cũ Saigon

(76 Rue Vannier)

mới được nhiều lots hột xoàn bên tây gởi lại nước tốt vô cùng, định bán rẻ lắm, mời qui khách đến mua mua lựa trước.

Nay kính

F. SỰ

VĂNU YẾN

BÌNH-MINH CẦM-TÀO

Gà điểng bốn góc gáy té-te,
Tỉnh giấc vừng đông thấy đỏ hoe.
Sương đọng cành vi hóa chúm-chím
Gió lay mành liễu lá le-the.
Cá-tôm chợ lợi ngho chào-chạt,
Xe ngựa đường danh thôi tuýt-toe.
Cái cỏi phiền-ba trông chán nhỉ!
Chi bằng nhắm mắt ngáy khò khe.

Dịch thơ Tàu

VÂN-THIÊN-TƯỜNG
SANG NGUYÊN CẢM TÁO

Gặp-gỡ ra vi một cuốn kinh,
Bốn năm bối-rối cuộc đao-binh.
Nổi chìm thân thế cơn bèo bọt
Tan-tát non sông sợi chỉ mành
Lên thác luống sanh lòng khiếp-sợ
Ra vời thêm ngán nỗi linh đinh
Xưa nay ai dễ người không chết,
Miễn giữ lòng son dọi sử xanh.

Trung-Châu du tử.

ĐÀNG GIANG HOÀI CẢNH

(Đàng-Giang gần đền thờ đức Trần-Hưng-Đạo)

Lác-đác non tây phủ ác vàng
Con thuyền đủng đỉnh ngọn Đàng Giang
Núi in trăng bạc thông cười gió
Sóng lộn trời xanh sóng cuộn đàn
Đưa mắt chợt coi am cảnh lạ
Chạnh lòng bỗng thấy trống chùa vang
Ấy ai khu trục quân Nguyên trước
Trải mấy tang thương tiếng chửa tàn.

CHI NAM NHI

Tang bồng nam-tử phải ra tay
Mới đáng sanh trong đất Việt nầy
Thẹn với non sông khí nước lộn
Đâu cùng cây cỏ lúc thành lay
Áo cơm quyết phải đền bồi nợ
Da ngựa nhiềm chi dấp điểm thây
Còn đất còn trời còn vũ trụ
Tiếng thơm muôn thuở khói hương bay.

VÕ-HUY

Đông-pháp Thời-sự

Ngày 8 Septembre 1926

GIÁ BẠC

Kho nhà nước.	18	25
Đông-Pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine).	18.	25
Pháp-Hoa Ngân-hàng (Banque Franco-Chinoise).	18.	25
Hongkong et Shanghai.	18.	15
Chartered Bank.	18.	25

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến nhà máy tính luôn vỏ và cái bao nữa.

	lúa cũ	lúa mới
Lúa Vinh-long.	5 $ 60	6 $ 70
Lúa Gò-công.	6. 90	7. 00
Lúa Bãi-xàu.	7. 00	7. 10
Lúa Bạc-liêu	7. 05	7. 15
Lúa Cao-man (trắng) .	6. 40	6. 50
Lúa Cao-man (đỏ). .	6. 00	6. 10
Gạo bực trung.	6. 77	6. 87

Giá giấy Quốc trái Đông-Pháp 52$50

Giá Cao su. . . . F. 30

SAIGON

Một cuộc hát Cải-lương đáng xem

Trót mấy tháng nay, quí thầy Soc-trang, Bacliêu, cư ngụ tại Saigon, có chung cùng nhau lập một hội thể thao đề tên là hội « An-Giang »

Vì hội mới lập thành, còn khiếm khuyết nhiều bề, nên mấy ông mấy thầy trong hội có bày ra hát Cải-lương lấy tiền trợ giúp cho hội đặng bền vững lâu dài.

Cuộc hát nầy vai kép thì toàn là mấy thầy làm tuồng, còn vai đào thì có nhiều cô thiếu nữ sẵn lòng tốt giúp cho hội, chẳng nệ nhọc nhằn tập luyện, ca ngâm rất hay.

Kỳ giả đặng mục kích nhiều phen trong lúc tập luyện, nên không nệ lời quê kịch, xin quảng cáo trước với quí ông, quí thầy, quí bà, quí cô, và anh em chị em ở tại Saigon Cholon và Lục châu, nhứt là Soctrang—Bạcliêu, xin dời gót ngọc đến xem, trước là làm nghĩa, sau nữa mua vui, có lẽ cũng đặng thỏa lòng trong một vài trống canh vậy.

Nếu không có đều chi trở ngại, thì tối thứ bảy và chúa nhựt tới đây, ngày 11 và 12 Septembre sẽ diễn tại Cholon ở rạp Cô Tám nơi con đường Marins.

Đêm đầu diễn tuồng : BÊN TÌNH BÊN NGHĨA và đêm sau : HIỀN THÊ NGHĨA BỘC, hai thứ tuồng nầy rất hay và có nhiều lúc cụp lạo lắm.

Kỳ giả chẳng cần phải nhiều lời thêu dệt, vì hai thứ tuồng nầy đã có diễn tại Hanoi và Saigon rồi, đều đặng tiếng khen nức nở.

Ước ao trong hai đêm hát ấy đặng lòng công chúng hoan nghinh, thì hội « An-Giang » lấy làm hữu hạnh lắm.

NGUYEN-THIÊN-KIM
117 rue d'Espagne Saigon

Phải nó đây không ?

Bổn-báo số 479 nơi mục Thời-sự Bếntre có đăng một bài tựa đề: « Ai gặp xin chỉ giùm » M. Hồ-xuân-Lang ở Cái-Nứa (Bếntre) có thuật vụ thầy đội lục-lộ Dực bị mất hốt 1 đứa con gái tên Nhung 4 tuổi. Đứa trẻ ấy bị một bà già xưng là bà thầy tu núi dắc đi mất.

Mới đây tên Ngô-văn-Hiên, 37 tuổi đầu bếp, ở đường Massiges số 36 Saigon có gặp một đứa con gái lối 5 tuổi, mặc áo vải trắng có sọc đỏ, đi lạt tại góc đường Paul Blanchy và Larclauze. Hiên liền dắn đứa trẻ nọ tới bót quận thứ ba mà cớ, rồi ông Cò cho tên Hiên đem về nhà nuôi dưỡng, đề đợi có ai đến nhìn thì cho lại mà làm phước.

Vậy chẳng biết con nhỏ nầy có phải là con thầy đội Dực ở Mocày không. Hãy đến nhìn, nếu phải thì phụ tử đoàn viên, khỏi nhọc công tìm kiếm nữa.

B. B.

SAIGON

Cuộc điền linh tập Annam

Chỉ dụ ngày 1er Avril 1923 và Nghị-định quan Toàn quyền ngày 23 Octobre 1923

Kỳ kêu linh năm 1926

BẮT THĂM

Nghị-định quan Thống-đốc Namkỳ ngày 30 Août 1926

Các người trai-tráng đăng bộ đinh Thành-phố Saigon sanh ra trong năm 1903, tức nhiên thuộc về hạng đi linh năm 1926,—còn các người trai tráng đăng bộ đinh Thành-phố Saigon, thuộc về mấy hạng trước, chưa đúng 33 tuổi và chưa bị điền hay là miễn khỏa linh, cả thảy đều phải hồi etầc coi mình có đứng tên trong sổ lập ra để bắt thăm điền linh trong địa-phận Thành-phố Saigon năm 1926 hay không.

Các người ấy sẽ bắt thăm tại dinh Đốc-Lý Saigon (chỗ phòng tăng dưới Xã-tây) *ngày thứ bảy 18 septembre nầy* (nhằm ngày 12 tháng 8 Annam).

Mấy người đứng sổ bắt thăm phải có mặt tại dinh Đốc-lý đúng *bảy giờ*.

Quan Đốc-Lý
ROUELLE.

FAIFOO

Nói đặng chắc cũng làm đặng

Mới đây, tôi nghe ở phố Holan (Faifo) có nhiều ông có học thức, có thế lực, bàn nhau tính xin phép lập một hội đọc báo và xem sách ở trong thành phố nầy; nghe đâu hội nầy sẽ lập ra là cốt để cho những ông làm việc, những người thương mãi, bất luận là người tỉnh nào đến ngụ trong thành phố nầy hay là người ở trong thành phố hễ người nào có học thức có tư tưởng đều cũng đặng xin vô hội.

Chuyện bàn luận thì nghe thiệt mau, thế mà đến ngày nay cũng còn chưa nhứt định.

Tôi chắc là quí ngài đó còn đang sắp đặt chương trình, còn đang trù nghĩ điều lộ để xin với quan trên.

Hội nầy nay mai chắc cũng lập thành song quí ngài đó chưa xin chớ như quí ngài đã có lòng sốt sắn như vậy, khi quí ngài định xong, quí ngài đứng xin có lẽ đâu quan trên lại không cho phép.

Mong thay ! Mong thay ! ! Mong lắm thay ! ! !

KÍNH-ĐĂNG

TAN-NỮ'-BAN
Cao-long-Ngả

Tối thứ 4 nhằm ngày 8 Sept. 1926
Bổn-ban xin diễn 2 xuất tuồng sáng đàm
Tại rạp Cầu-Muối rue Douaumont

XUẤT ĐẦU
Chánh bổn Tống Khuôn-Dần
Lưu-kim-Đính chiếu bài phu
Tam-cẩm tam-phóng
Cao-tôn-Bảo

Xuất sau
Tống Địch-Thanh
tống tửu Ô-bất-Lợi
Cửu-Nhĩ thêu trân châu kỳ

Kính mời quí khách nhằm lúc rảnh rang, xin dời gót đến xem thứ tuồng hay và vui lắm.

Dầu có mưa cũng hát không nghỉ

CAO-LONG-NGÀ
kính thỉnh

Muốn bán

Muốn bán một miếng đất bồi đắp sẵng rồi, tại đường Galliéni, cách chợ mới Saigon độ chừng 500 thước Langsa, rộng 1500 thước vuôn, bề mặt tiền đặng 39 thước.

Muốn thượng nghị giá cả, xin do nơi nhà số 190 đường d'Ayot Saigon

PHOTO THUAN-KY
Propriétaire : Tạ-văn-Căn

Ex-Directeur de la Maison Photo à Bordeaux (France)
N. 7 Quai de l'Inspection Vinhlong

Chủ tiệm là M. Tạ-văn-Căn

Kính cáo cùng chư quí ông quí bà được rõ. Nhơn gì bổn hiệu trước đã có chuyên nghề chụp hình tại bên Pháp, công nghệ rất tinh xảo, việc làm kỹ lưỡng lối kiểm thời.

Chụp hình và rọi hình ra lớn đủ các thứ màu, giá tính rẻ hơn các chỗ. Nếu quí ông quí bà ở xa ý muốn rọi hình ra lớn xin gởi hình qua đến bổn hiệu và chỉ rõ ý muốn thêm bớt áo quần, bàng ghế, cùng các ý khác. Thì bổn hiệu rất vui lòng làm theo các kiểu.

Rồi bổn hiệu dùng gởi theo cách lãnh hóa giao ngân rất tiện.

Sau đây quí khách muốn hỏi về công việc làm đều chi, xin gởi thơ cho bổn hiệu, bổn hiệu sẵng lòng hồi âm lập tức.

THUẬN-KỲ kính cáo

Bố-Cáo

Tôi tên là Bartélemy Nguyễn Ngọc-Căn, điền-chủ ở Bếntre, xin có lời bố-cáo cho công-chúng đặng rõ trước rằng : từ rày về sau tôi nhứt-định không can-thiệp đến những sự hành-vi và nhứt là không chịu trả những món nợ của thằng con tôi tên là Marcel Nguyễn-Ngọc-Lân năm nay 17 tuổi, vì đã hơn năm tháng nay, sanh tánh phóng-đãng, bỏ nhà cha mẹ mà theo chơi với lũ dân điếm bạn bè của nó

Nay Cáo

cũ đổi mới

Kính cùng lục châu quân tử, các vật đồng bào đặng rõ. Bấy lâu cùng nhờ đồng bào ra ơn chiếu cố, trường ngoài thâm giao, nên mấy nhà khách nọng của chúng tôi đến ngày nay đặng bền vững, còn thấy tôn tuất trước thương trường, thiệt chúng tôi hết lòng hậu ơn quí khách.

Vì tánh quyền thiên cùng lẫn cùng nặng, nên chi phần đông trong quí khách đều muốn đến khách nọng của chúng tôi. Bởi cớ ấy cho nên số phòng càng ngày xem thành ra ít, khó nỗi bề đáp quí khách cho vừa lòng.

Vậy mấy khách nọng của chúng tôi hiện là :

1° Nam thành khách nọng, ở đường Chaisnel Grimaud, số 21 và 23.

2° Nam-trung khách nọng, ở đường Admiral Lorraine số 163 và 165.

3° Nam-bắc-thành khách lầu, ở đường Amiral Ross số 18, 20, đều mở thêm rộng rãi sạch sẽ, ngõ hầu khiến phỉ tâm lòng huỷ cố của quí khách trong lục châu.

Mấy tiệm đều ở gần xe lửa Saigon Mytho Khách lầu, chúng tôi sẽ hết lòng tiếp rước cho vừa ý đồng bào

Nay kính,
Quảng-Hợp M. HIỆP

Kính cáo

Tôi chuyên rõng nghề sửa các thứ giầy mão mà nhứt là sửa thì sửa thì thiện nghệ hơn. Cách tôi sửa đây không phải thạo cạy ra cũng khoan lỗ như thợ khác chỉ sử mần chữ mà mỏ thôi;

Tỉ dụ bài cầu hiệu nào hoặc lịn chư, mất cùa khóa hay là khóa tiệt đều sửa đặng cả.

Lại tôi cũng có làm đủ các đồ sắt như cường nhà, cửa sắt, hàng rào sắt, vân vân.

Kính xin quí vị có cần dùng làm đồ sắt hoặc sửa đồ sắt viết thơ cho tôi hay, hoặc đến tiệm tôi ở đường Kinh lấp số 95 mà thương nghị, công việc làm kỹ lưỡng, làm mau mà giá tính lại nhẹ.

ÂU-SƠ cơ khí
95 Bd. Charner Saigon

Dã mau mà lại khéo

Kính cùng quí ông quí thầy đặng rõ : tại đường Amiral Courbet, số 43, Saigon, ngang hông Chợ-mới, cận Nam-Châu Khách-lầu, có tiệm may Đoàn-Thành-Tạo, may y-phục Tây-Nam đủ kiểu theo kiểm thời.

May đã mau mà lại khéo, chẳng dám sai lời, xin mời quí ông quí thầy dời gót tới may thử một lần, rất cảm ơn. Tiệm tôi có nhiều thứ hàng tươi tốt.

Nay kính
Chủ nhơn : ĐOÀN-THÀNH-TẠO

NHÀ NGỦ HIỆU
NAM-CHÂU KHÁCH-LẦU

Số 35 tới 41, đường Amiral Courbet
SAIGON

Là nơi rất xứng đáng cho Quí khách ở Saigon, Cholon, Giadinh và trong Lục-châu đến nghỉ ngơi. Phòng thoáng rộng rãi, mát mẻ và sạch sẽ lắm.

Nước dư xài, tắm và giặt không khi nào thiếu.

Bồi sốt sắn, dễ sai khiến lại không gian tham.

Chủ và người quản-lý sẵn lòng giúp những việc mà quí khách cậy đến.

Có sẵn xe hơi để cho quí khách mướn khi nào muốn đi du lịch.

Giá cả tính rẻ hơn các nơi.

Trần-Kiêm-Tiến

ở đường Jaccario số 68 Cholon

Trần-Kiêm-Tiến tiên-sanh người tỉnh Quảng-Đông kính cho quí ông, quí bà đặng hay tôi có coi bói càng coi tướng, đoán biết việc gian nghèo, số mạng, danh phận chẳng có lời dua nịnh.

Nếu quí ông, quí bà muốn biết các việc hậu lai thì xin tạm bước ghé vào thì hiểu rõ.

Hãy nhìn cho kỹ cái hình trên tuồng và cái bàn tay treo ở trước cửa thì mới phải là TRẦN-KIÊM-TIẾN.

TRẦN-KIÊM-TIẾN
kính mời

Annam tạp chí

(Revue de l'Annam)
CHỦ-NHÂN
Tản đà Nguyễn-khắc-Hiếu
Tòa-Báo
50, Route Mandarine HANOI
Giá một năm 4$ — nửa năm 2$20

Tôn chỉ là *dân tự luận thường, phù thực phong-hóa*, mong cho *đại đa số quốc-dân có tư cách* là mục đích.

Mỗi tháng in ra hai kỳ

Ai muốn biết sự tích

Dấu người ta bay xuống nửa đêm !

thì mua bộ tiểu thuyết « BÁN-ĐẠ-PHI-ĐAU » mà xem ; trong ấy có một sự kết-quả lạ thường.

Trọn bộ 4 cuốn mỗi cuốn giá : 0$20

Đề bán tại Báo-quán-Đông-Pháp, tại nhà in J.Viết. Bán sỉ tại Mme Lê thị-Hiếu 225 rue Lefèbvre Saigon

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng
đường Lucu, mươi bài 90 và 92 (Đất-hộ) Saigon

Trần-văn-Hiệp, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ : Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe nhơn là xe mui, xe hai bánh, xe kiếu, xe ngựa, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn : có bán đủ xe đủ kiểu bánh xe cao-su bằng cây giá tị bền tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiếu đủ tây, để bít kĩ xe chiếc và xe song mã bằng da tây, rất khéo và chắc, có bán yên cời, chuông đạp hai tiếng, kinh đề thắp đèn khi đi theo xe. Sơn xe. và sửa xe.

Cái xin quí khách có dịp đến Đất-Hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi, trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu mua giúp làm nghĩa, thì tôi rất cám ơn hạ cố. Còn như quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng gởi cả tôi sẵn lòng hồi đáp.

Máy Xi kền
NAM-THANH-HƯƠNG

Kính cùng quí ông và quí thầy đặng rõ Tiệm tôi có bán xe máy và đồ phụ tùng xe máy; có máy xi (dit nickelé), có xi các thứ đồ xi. Vậy xin trong lục châu quí khách có cần dùng xi môn đồ chi, xin gởi thẳng đến cho tôi, thì công việc làm rất kỹ lưỡng, đã mau à lại rẻ, thật là giá rẻ hơn các nơi.

Chủ-nhơn
ĐẶNG-CHÂU-TUẤN
Rue Lagrandière N. 28 Saigon

TRAN-LONG
TIỆM ĐÓNG GHẾ MÂY
ROTINIER
Réparation des Raquettes,
Rue Turc, N. 14.
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, rõng có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng-kông, ghế dài, ghế dựa, ghế ngồi, lớn cỡ, nhỏ cỡ đủ thứ, đủ hạng, rất khéo rất đẹp. Có sửa vợt máy, đồ đánh trái lăng : giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt vị đến chơi tôi vui lòng tiếp đãi.

Trần Long Cẩn-bạch

HOTEL D'ANNAM
NAM-VIỆT KHÁCH-LẦU

Phòng ngủ rất đặt ra trên lầu, rộng rãi, mát mẻ, sạch sẽ, thanh tịnh
Chủ-nhơn :
HUỲNH-HUÊ-KỲ

Thi-Thơ
TIỆM THỢ BẠC
NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier ancien Maison de
NGUYỄN-VĂN-GIÁO
N° 13 Rue Schroeder Saigon

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ : Nguyễn tiệm nầy trước của Nguyễn văn Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn văn Thơm là em, kế nghiệp cũng làm đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời, nhồng là : trâm, chuyền kiểu, chuỗi, bông tai, hiu áo, vòng đeo, kiểu cổng, neo bộng, neo đặt, đồng chiếc vân..; vân... Đồ thứ theo kiểm thời, cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn đóng món chi xin dời gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, tôi sẽ theo ý quí ông quí bà muốn cần đóng món chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà dùng.

Kính cáo : NGUYỄN VĂN THƠM
Bijoutier 13 Schroeder : Saigon

CÔNG HUỲNH
Vêtements en tous genres sur mesures
Coupe & Façon Grand Tailleur
256 rue d'Espagne SAIGON

XIN ĐỒNG BANG CHIẾU CỐ.

Tiệm may đồ y phục Langsa hiệu « CÔNG-HUỲNH » ở gần bên chùa Chà (Bà-Đen) lập có hơn một năm nay mà đã được quí-khách lục-châu chiếu cố rất đông, lại còn để lời khen ngợi về việc cắt, may và kiểu mẫu rất kỹ lưỡng và khéo đẹp của bổn tiệm nữa.

Vì tánh cẩn cặp, mến nghĩa đồng-ban, nên nay bổn tiệm ra công tìm được một thứ hàng rất tốt bền là TUSSOR TONKIN (tơ đánh sẵn, hàng dệt dày, thật mịn và trắng mướt) — bận lâu năm vẫn bền mà tốt ; để hiến quí-khách. Còn những thứ hàng nỉ khác cũng mua mới lại rất đẹp. Lại bổn-tiệm còn phát đặt một phần thưởng 1 cái áo chemise và col souple, (giá đáng 2$00, để tặng quí-khách mỗi kỳ may đồ giá từ 40$00 sắp lên, gọi là đáp ơn huê-cố.

Vậy xin mời quí-khách thân nhân ghé lại bổn-tiệm xem qua cho biết và xin lưu ý giúp giùm cho đồng-bang được vững bền nơi trường thương-mãi, thì ân của quí-khách càng ngày càng thêm trọng.

Nay kính mời
Chủ-nhơn : LÊ-CÔNG-HUỲNH

TÂN TẤN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Bd de la Somme n° 171
HUỲNH-VĂN-NHUNG, *kế nghiệp*

Có bán ô ăn trăn có chưng bằng đồng xi ni-kền (Nikelé) nón đã kiểu đã bền lại cũng có bán đủ đồ dùng trong nhà theo như Bazar.

• Tiệm tôi có bán cây bo cây sức như là sao, gỗ, dầu v. v. quí vị có cần dùng cây vàng hoặc cây cột cất nhà xin đến thương nghị.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, cẩn-bạch.

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẨN CỦA
M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA
Sáng tạo năm 1920
Xưởng chánh tại LÁITHIÊU (THUDAUMOT), Quai E. Outrey
Đường mé sông chợ đi ra

TIỆM NGÀNH CÓ TRỮ ĐỦ MÓN.

1° Tại Mytho đường mé sông, nơi bến đò và xe hơi ; 2° Tại Cầnthơ đường mé sông, ngay cửa tàu của khách trú ; 3° Tại Tràvinh đường cái ngay Tòa-bố ; 4° Tại Rạchgiá đường mé sông nơi bến tàu.

Xưởng nầy có đóng sẵn đủ thứ bàn, ghế, tủ, văng đều dùng cây danh mộc như : Trắc, cẩm lai, và gỗ mà chế tạo nhiều kiểu khéo léo, thợ làm thiệt là tinh xảo không hề giả dối. Bấy lâu danh tiếng, được chư quí vị hào gia khen ngợi về sự kỹ càng chắc chắn rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi sẵn lòng tiếp rước và hết ân cần.

Mandat và dây thép thì đề : NGUYỄN HIỆP-HÒA Lái-thiêu

Nam Nghĩa-Lo'i
đặt Thái-Sơn-Quả
Dentiste
Annam trồng răng
Ngay nhà thương thí Saigon
N° 110 Bonnard

TIEM FAA YUE

Bổn hiệu có trữ và bán thứ vòng (Longbuôn) đeo tay thứ tốt nhứt hạng màu cẩm-thạch như ngọc bích màu lục và có thứ trong lọc coi như ngọc cẩm chói rạng vậy qui tôn giới gặt đáng hiệu FAA YUE Saigon đường Catinat N° 62, cửa mà đông thì rõ chất tốt.

Thiệt-nghiệp-xưởng
F. NAM
Đường Pellerin môn bài số 142-144, SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy móc đủ các đủ kiểu.

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất huê lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giới, CHUYÊN NGHỀ. — Mài dao bào nhỏ mài kéo dao cạo vân vân, đóng máy điện đổi mài thật bén. — Soudure Autogène.

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu và tìm thường và đóng chữ.

RÈN GIƯỜNG SẮT
VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ VIÊN
LÀM ĐỒ RÀNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu đồ rào mà.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường.

Ông khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thêu lối (paratonnerre) chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

A. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lefèbvre

SAIGON

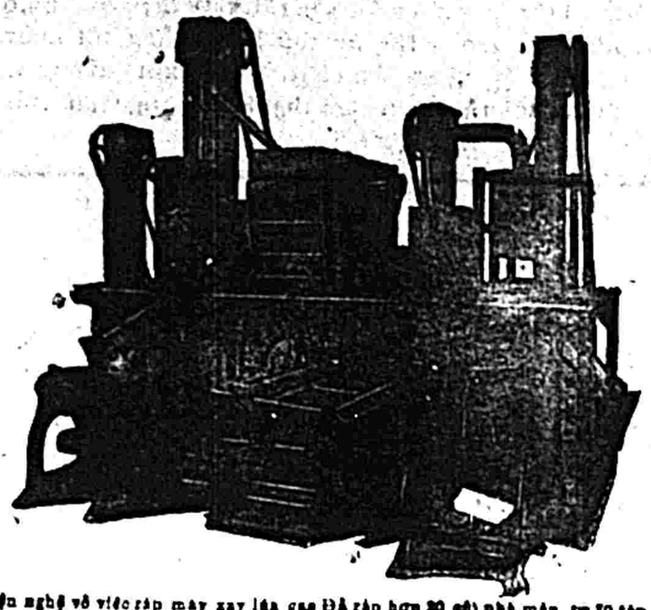

Thiện nghệ về việc ráp máy xay lúa gạo Đã ráp hơn 30 cái nhà máy từ 10 tấn các đến 500 tấn ở tại Đông Pháp

Cam kết chắc chắn về sự lúa gạo xay ra đặng bao nhiêu sự bền chỉ chạy tốt của máy mác

NGUYÊN GIÁN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÂN EMERIE — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÓ TO

NÓI SỐ DE V. V. GIÁ PHẢI CHẲNG

BAZAR

Tiệm may y phục kiểm thời rất khéo — Kỳ tàu rồi tiệm tôi lại rất nhiều đủ các thứ màu Gabardines và hàng flanelles cũng là nhiều màu Lãng khác nữa đủ các thứ tussor hàng Ang-lê nhiều màu ánh may và bán lẻ.

Máy tiệm may mua có giá riêng.

Trong tiệm tôi có bán đủ các thứ đồ dùng trong nhà như máy tiệm Bazar, Giày vớ nón áo mưa, dầu thơm ghế máy, xích đu.

Nói tắt là đủ đồ tạp hóa cần dùng trong nhà đồ quí ông quí thầy dùng.

TAILLEUR TONKINOIS

ĐÔNG-HÒA-LƠI

69 Bd Tổng-đốc Phương CHOLON

Fournitures générales, réparation, installation Electrique

Bán lãnh làm đèn khí, bán đủ đồ phụ tùng theo về đèn khí

Quạt treo và đồ bàn từ ba ngọn tới 17 ngọn lampes portatif đủ các thứ bóng đèn khí đèn xe hơi Kính quí ông quí thầy cô dịp chi xin ghé tiệm tôi may thử một lần thì rõ nhờ giá bạc cao nên tiệm tôi lãnh may và bán rẻ hơn các chỗ.

Kính thỉnh,

PHẠM HÒA-HÒA.

BAZAR

ĐẤT CHỢ MƯỢN, LẬP HÀNG BUÔN

Ba mẫu vuông, theo sông cái ;
Cất nhà máy, lập trại cưa,
Đánh dây dừa, cùng lò gạch ;
Lập hàng dệt, nồi vựa dầu ;
Năm năm đầu, không ăn thuế ;
Mấy năm kế, sẽ tính tiền ;
Đất sơn điền, tại Rạch-cát
Chợ-lớn hạt, thuộc châu-thành
Chỗ hỏi rành, *Toà Tân-Đáo*
Hoặc nhà báo, chỗ thông thương
Bùi-hữu-Lương, mà điện nghị.

BÙI-HỮU-LƯƠNG
Immigration Saigon

Giáo-Yến gấp đi tây, đặng về đổi mua hàng cho lớn, đã tiệm lại vợ yếu cửa coi không xiết, nên nhứt định ngày 24 Août 1926 khởi sự

ĐÓNG CỬA

Tiệm **GIÁO-YẾN** đóng cửa

Số 104 đường Boulevard Bonnard (ngang nhà thương thí SAIGON)

TIỆM

Giáo-Yến

đặng bán rẻ cho mau hết hàng-hóa còn mới tinh anh Cũng bán luôn tũ kiến và từng luôn chỗ ở. Ai có đồng môn chi xin mau bước tới.

NOTA. — *Không lựa chi phải nói mở hề cửa tạ nhiên cũng phải chừa một hai cánh cho người ta vô mua*

QUỐC-NGỮ' QUỐC-VĂN

Kỷ-niệm cụ Tiên-Điền, tháng tám hàn lịch

Thần - thơ

Hán-lịch, mồng mười tháng tám là ngày kỷ-niệm cụ Tiên-Điền, hãy là Nguyễn-Du.

Tử Nam chí Bắc, quốc-dân cho cụ là nhà trước-tác bộ sách Kim-Vân-Kiều, cho là thi-sĩ ; ông Vũ đình-Long cho cụ là thần-thơ ; công lao lớn hơn hết của cụ là gây-dựng cho dân Annam một nền quốc-văn phong-phú, phong thú. Nhân đây, nhắc đến công cụ Phan-kế-Bính ; và mỗi khi xem sách quốc-văn, xem báo-chí quốc-văn đều nhắc danh hiệu hai cụ trước nhứt ; dầu chánh đáng, dầu không chánh-đáng xin lượng xét.

Tiêu-diệt

Báo Nam-Việt hưởng truyền (21 tháng 6; 1926) ông Ưng-Hoè dẫn lời ông L. Finot, trường Đông-phương bác-cổ, lược-dịch sau đây : « Tại xứ Chiêm-Thành tức là xứ Chàm, xa trông mấy ngọn tháp xây gạch màu đỏ, hồi còn đứng cao vọi vọi, còn đứng vững vàng giữa non xanh đây ; trên bia trên bài, hồi còn ghi tạc các công-nghiệp vĩ đại cổ thời ; nhưng than ôi, than ôi, chữ xứ Chàm từ giờ này tới tận-thế, ai là người hiểu được».

Ông L. Finot thương hại ngậm ngùi mực đây, chính thổ-nhân xứ Chàm lại ngậm ngùi thương-tiếc đến đâu. Xe người đi trước đã đổ, người ái-quốc há ngồi yên. Còn nói chi đến bọn người chỉ lo tìm món cao-lương chỉ lo loè lẹt lót văn-minh giả-dối, chỉ lo hãy mưu lập kế mua tước mua quan.

Đồng-hóa

Vì có xuất-thế ông Champollion thứ nhì ; ông lựa một trăm người dân Việt-Nam, không biết và không thương quốc-ngữ, đem về bên mấy ngọn tháp xứ Chàm, dạy học chữ xứ Chàm, tập lấy lễ-nhạc phong-hóa xứ Chàm, cho ăn mặc theo dân xứ Chàm ; bọn trăm người Việt-Nam nầy lại là bọn tùy-sanh mộng tử ; lại tự-cao, ra tuồng quên tiếng Annam, không giao-thiệp với người Annam, khinh rẻ tiếng Nam, phong-hóa lễ nhạc xứ Nam : như có thể thì trăm người Việt-Nam nầy sẽ không phải là người Việt-Nam nữa. Nếu một ngàn người Việt-nam như thế, một triệu người, hai mươi lăm triệu người Việt-Nam như thế, thì máu mủ giống người Nam vẫn còn ; nhưng thương thay, nước Nam không còn.

— Số trăm người Việt-Nam trên đây sẽ ra sao?

— Đã là nhập-tịch dân Chàm, thì sẽ lần lần thành ra người Chàm thiên tạo. Lâu lần, sẽ gây dựng ra một xóm Chàm, một làng, một quận Chàm một châu, một tỉnh Chàm, một xứ Chàm.

Ông Trời nào, ông Thánh nào sẽ gây mầm cho chữ Chàm, sẽ gây mầm cho xứ Chàm, sẽ tái-tạo cho xứ Chàm. Than ôi, bao giờ được thế.

Theo lời cụ Ngô-đức-Kế (Hữu-Thanh Tạp-Chí) ngày Tết Nguơn-đán, ta nghĩ người Chàm đã mất chữ, ta buồn ta nghĩ người Nam còn chữ Nam, còn tiếng Annam, nói chuyện vui cười với nhau, ta mừng, mừng nầy cao-thượng chánh-đáng, mừng nầy ngàn vàng khó mua chuộc.

Cảnh-tỉnh

Trót mươi năm trường, tại Hà-nội, Nam-Phong tạp-chí lo luyện-tập quốc-văn ; Nam-Phong tạp-chí ra gánh vác một việc quang-trọng rất-mực ; giọng Nam rung chuông cảnh-tỉnh đồng-bào. Người Annam đã nghe rõ. Người Pháp như Nghị-viên Archimbaud đã nghe rõ.

Sự-nghiệp của tạp-chí Nam-Phong qua một ngày, là một bành-trướng thêm ra ; nạng thức-giả dầu ở trong nước, dầu xa cách dặm ngàn, dầu nơi chơn trời góc biển, đồng khâm-phục, đồng trông cậy còn nhiều về sau.

Người Nam đã thấy gương tiêu diệt sờ-sờ, nên tự quyết gia công học-tập quốc-văn, gia công nói ra nói vào cho con, em, không hờ hững với quốc-ngữ, không dám trễ huồn, chờ cho ông trời Đông-á sanh ra tại xứ Đại-Việt một cụ Tiên-Điền thứ nhì.

(*Còn nữa*)

Tìm thầy dạy học

Tại Saigon, đường Mac-Mahon, số 85 đương tìm một người thầy dạy đờn Pianocho nữ-nhi.

CÔ PHÔ MỚ'I BIÊT

Xem hãng sau nầy :

Khăn đóng Khăng đóng nầy trong bằng tim đen, mềm mại lạn cách nào cũng được, nhẹ-nhàn, rất cẩn-thận thiệt là khéo đẹp, mà mỗi cái đều có hộp đựng, nếu quí-vị dùng khăng nầy thì được bằng lòng lắm vậy !

Nón nỉ nhiều thứ nhưng thiệt tốt và casquettes đủ kiểu bên tây lại !! Chế tạo thứ **Nón casques** cây mốp Annam và cao-su.

Giày Bắc giày cao gót, trơn cổ, thêu cổ, cổ bút !

Giếp da giếp-cô-mê đủ kiểu và giếp dừa.

Đờn kim Cần và trơn đủ thứ.

Sơn thúy vẽ dầu.

Dim màng bằng chuối, tây kiểu dệt và sẵn có.

Cây áo đứng khuôn-áo-máng, nhiều hạng.

Ghế đu ghế Thonet thiệt tốt.

Ba-rua đèn bằng hàng.

Mâm nhôm tròn, đó ngan từ bốn tất đến năm tất ngoài, cùng các món thường dùng v.v. xin kể sơ lược bán sỉ và bán lẻ giá rất phải chăng.

Sửa nón sửa đờn **Giặt nhuộm** nón nỉ, đồ nỉ ga-bạt-din, và có thay đủ kiểu ru băn nón

Sẵn lòng gởi cách lãnh hóa giao ngân đi các nơi.

KỶ-TÂM-HIÊN
371 rue des Marins
CHOLON

150 rue Lagrandière

Số 150 đường Lagrandière là phố lầu hai từng, kể từ ngày 1er Septembre 1926 có lãnh nấu cơm tháng cho quí thầy, hoặc sai người đến lấy cơm đem về nhà ăn, hoặc ăn ở luôn tại đó cũng tiện.

Đầu bếp nấu ăn rất khéo, có bồi khuôn phép để sai khiến, mà tính giá rất nhẹ hơn các nơi.

Xin quí thầy chiếu cố, chúng tôi rất đội ơn vô cùng.

Quảng cáo đồng-bang

Kính cáo cùng đồng bang đặng rõ: ục-Tỉnh-Khách-Lầu nay tôi tu bổ sửa sang lại rất tinh kiết việc trong phòng đầu đã đã hoàn toàn. Còn trong phòng bồi đều để sai khiến rất vừa ông quí khách.

Ban ngày thì có monsieur gát, ban đêm lại có bạch gardien gát.

Ấy vậy việc trong phòng đầu đã với đã sắp đặt yên rồi, còn như quí ông quí thầy đi có xe hơi, muốn để tại phòng thì cũng có chỗ để, còn như muốn thong thả nữa tôi có Garage riêng một cái xe một căn, chỉ chỗ mình cất, khỏi lo trầy trụa chi cái xe, vì là cái Garage của tôi lớn lắm.

Vậy ngày nay tôi đã sửa sang trong ngoài cho vừa ý quí khách, nay tôi kính thỉnh quí ông cùng quí thầy sẵn dịp đi Saigon ghé lại phòng tôi nghỉ một lần coi có y như mấy lời tôi nói trên đây không.

Vậy tôi lấy làm thâm cảm trong ục-châu có lòng giúp cho đồng bang tăng mau tấn bộ tôi lấy làm đội ơn vô cùng.

NGUYỄN-MINH-NGỌC
dit Chín TỪNG
Chủ nhơn,
TỈNH KHÁCH-LẦU

Cừ tràm—Đòn tay

Vựa trữ cừ rất lớn đủ các cỡ từ 5m, 4m, 3m, 2m, vân vân rất ngay, giá tính rẻ hơn các nơi.

Xin chư quí vị chiếu cố, giúp giùm cho nghề thương mãi của người Annam

Muốn thương nghị đều chi, xin do nơi M. Huynh-tấn Quản Colon à Minh lương Rachgia.

Pathé

Máy hiệu Pathé số 97 là máy chắc chắn, xin dẹp và lại giá rẻ

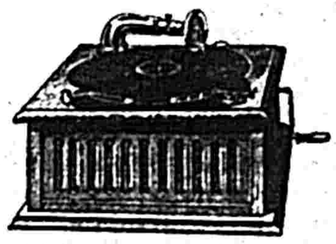

Giá bán 28$00

Dùng nó mà hát dĩa (*saphir*) hiệu **Pathé**, thì nghe rất thanh bay diệu dàng, mà lại cùng hát đặng dĩa hát kim sắt nửa song ; hãi dùng dầu máy hát kim sắc hiệu Pathé.

Xin phải ngừa đồ giả, phải nầy cho đặng cái hiệu **PATHÉ**.

CÓ TRỮ TẠI TONKIN
Etablissements ORPHÉE
9, Bd Amiral Courbet
HAIPHONG

PATHÉ-ORIENT
10 Boulevard Charner
SAIGON

MÔ-TO NÊN MUA LÀ THỨ NẦY ĐAY

ít hao tốn -:- ít bể hộn -:- mà tốt và chắc vô cùng

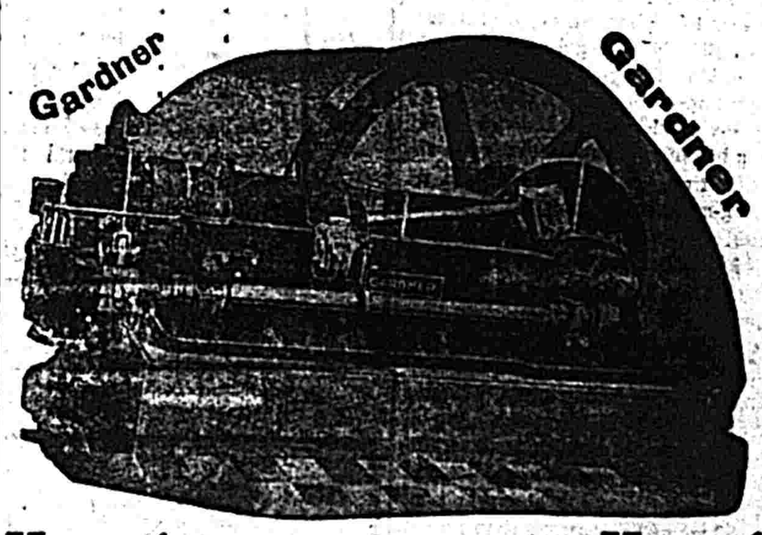

Mazout **Mazout**

Hãy mua liền đi đừng dụ dự
Mô-tơ hiệu **GARDNER** là tốt nhứt

làm tại bên Đại-Pháp của hãng
L'Agence Française d'Industrie mécanique
104 à Boulevard de la Somme Saigon, hãng bán và ráp luôn cho

CÁCH CHƠI PHONG NHÃ

Giờ rảnh, không có cái gì thú bằng có cái máy chụp hình

ẤY LÀ CÁCH CHƠI CÓ LÝ-THÚ TINH-THẦN

HIỆU KHÁNH-KÝ

à Saigon đường Bonnard số 54

có đủ các thứ máy chụp hình để hiến các quí khách ; ngài nào mua, bổn-hiệu xin hiến đủ kiểu, giấy, thuốc và chỉ dẫn tường tận, cách chụp hình, cách rửa, cách phơi, cách dán, cách sưu tập, cách giữ gìn, chỉ trong mười lăm thời biết dùng tận

Saigon Imprimerie du ĐÔNG-PHÁP THỜI-BÁO — TIRAGE : 10.000 ex. — Le Gérant : NGUYEN-KIM-ĐÍNH

Tiệm bán hàn lụa

Au Printemps Cochinchinois

NAM-XUÂN

80 Boulevard Charner

Bán các thứ hàng kiểm thời.—Hàng bên tây mới tới.
Có hàng may pyjamas thật lạ — Vớ tơ có sọc rất đẹp.
Satin Lê-phát-Vinh đủ màu — Lãnh đen hạ giá.
Kính mời quí Ông quí Bà đến viếng.
Bổn hiệu vui lòng tiếp rước và cám ơn.

Nay kính
Au Printemps Cochinchinois
NAM-XUÂN

AuSportif Français

135 Rue d'Espagne Saigon

Một mình làm Đại-lý bên Đông-Pháp cho một hiệu xe máy có danh tiếng bên Pháp-quốc.

J. B. LOUVET

Cũng có bán xe máy hiệu ELDÉE A. S. F. *và đủ đồ phụ tùng cho xe máy*

ATELIERS SPÉCIAUX
DE CONSTRUCTIONS, ÉLECTRICITÉ & MÉCANIQUES

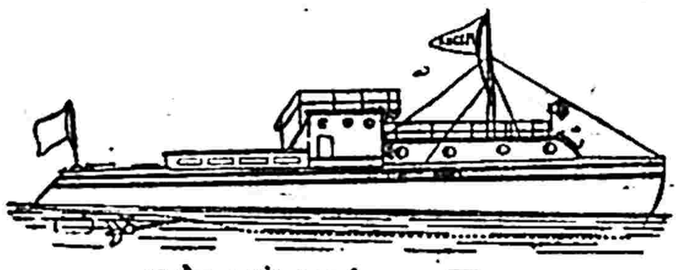

BÙI-KỲ-LUẬN & FILS

Angle Boulevard de la Somme et Rue Pellerin

Ráp máy đèn dưới tàu - Ráp máy xay lúa gạo
Sửa xe hơi – Sửa các thứ máy nhà in – Sửa máy tàu
Vấn giây magnétos, dynamos và moteurs électriques
Lấy hơi mạnh vô bình accumulateur – Máy bơm và máy đèn (groupe électrogène) – Chuyên giây đèn vào nhà
Chuyên nghề đóng tàu hơi và tàu khói

THE CRYSAL

Ông! Ông! Ông! rượu gì ông mua nhiều vậy, ôm xách kề kề.

Rượu Lemonade và Soda chớ rượu gì.

Hiệu nầy thì ngon mà có danh tiếng mấy chục năm nay, uống đã khoẻ mà hạp vệ sanh lại thêm mát mẻ. Khi mua phải nhìn cái hiệu nầy cho kỹ sổ mua mà uống bằng hiệu khác uống sanh bịnh mà không hạp vệ sanh.

Vậy xin chư tôn nhỉnh cho kỹ chớ mua hiệu khác mà lầm uống lâu không khá.

The Crystal Ærated Water Factory

Bd Bonnard N° 81 -:- SAIGON

M. HA-THANH, *Gérant*

Rất nhiều đồ cần chạm Bắckỳ

ĐỨC-LỢI

số 105 rue d'Espagne

Kế dinh quan xá Tây Saigon

Bổn tiệm lâu nào cũng sẵn có bán rất nhiều bộ ghế Salon, kiểu Tây và Annam chế theo kiểm thời rất nhã rất đẹp rất hạp thời trang, cùng là tủ thờ tủ kiến bằy Salon, liễn trường, đoản, tranh tứ bình khai hộp vân vân cần rất k éo chạm rất xảo, bằng gỗ và trắc

Đồ thau : lư, chơn đèn, bình cắm bông, kinh và các đồ bày chơi bằng đồng đen khảm lam khí. Đồ thiếc màu nắp bàn, tranh, áo gối vân vân.

Đồ làm đã khéo bán giá hạ hơn hết vì có tiệm chánh tại Hanoi sản sóc nâng hóa luôn luôn. Bổn hiệu đã được quí vị lục châu chiếu cố mà đã ủng được như sở nguyện.

Vậy xin quí khách chiếu cố giúp bổn hiệu được trường thạnh thì bổn hiệu mang ơn lắm lắm.

Nay kính mời,
ĐỨC-LỢI.
105 rue d'Espagne Saigon

MỚI NGHE

những lạ lùng thay !!

Một cái máy 9×12, hay là 6 1/2×9 ùy thích, với lại : một ống kiếng hiệu Anastigmat; một miếng kiếng để đặt vào mà nhìm, ba cái khuông, một cái vặn khu ốc, một hộp kiếng, một cái khuông để in, một ống giấy và một ống nước để rửa mà chỉ bán có : 25$00. Ai muốn mua xin hỏi hiệu :

PHOTO-NADAL

118-120 Rue Catinat SAIGON

LÒ GẠCH

NAM THANH PHÁT

ở tại Vàm Thầthừa Tânan

Kính cùng chư tôn đặng rõ. tôi lập lò gạch nầy đã trên ba năm trời, nhờ chư tôn có lòng chiếu cố nên đường buôn bán mới rở ràng như hôm nay Mới đây tôi mở thêm lớn và rộng rả lắm. Có bán đủ thứ gạch ngói như sau đây : Gạch tiền, gạch tàu, gạch thẻ, gạch cột, gạch cát, ngói mó vuôn, ngói mó tròn, ngói đại, ngó tiền, ngói ống, vôi cát, ciment v.. v Tiệm tôi có bán đủ thứ vỡ việc làm nhà cửa (Travaux de construction)

Gạch ngói của tôi in ròng bằng đất tốt, và danh tiếng trong mấy năm nay Như chư tôn có cần dùng gạch ngói xin tưởng người đồng bào giúp nhau làm nghĩa Tôi rất thâm cảm vô cùng

Chư tôn muốn cần dùng món chi xin viết thơ thương nghị, gạch ngói của tôi bán rẻ hơn các nơi.

Chư tôn muốn hỏi việc chi xin để như vầy :

M. Nguyễn-trung-Chánh,
Fournisseur
Directeur de la Briqueterie
NAM-THẠNH-PHÁT à Thầthừa
(Tânan).

Nghĩa-Long

Ngan Tòa-Bố Tràvinh

Có trữ bán bàn ghế, tủ thờ, salo cẩn ốc rất tinh xảo. Bán đủ đồ Bắckỳ, rương, valises, giày bottines, souliers giày hạ đóng theo kiểu mới. Đồ thêu đồ đồng, đồ kiểu xưa và nay. Ghế Thonet, ghế xích đu, fauteuil và bàn honets. Giường đồng, giường sắt, couronnes để phúng điếu. Đồ dùng cho các bà, écharpes thứ mỏng, lược, vòng ngà và chuỗi vân vân.....

Đồ dùng trong nhà, đồ dùng tập thể thao. Áo Maillot tắm Ba-Động, vân vân...

Đồ kiểu đèn, thấp săn, dầu lửa và khí đá, coi rất huê mỹ.

Đại lý hãng "AU SPORTIF FRANCAIS". Bán vỏ ruột xe hơi, xe kéo, xe máy hiệu BERGOUGNAN. Xe máy hiệu J.B. LOUVET-L'ELDEE A. S. F. Xe máy đồ con nít dùng, 3 bánh và 4 bánh. Và đồ phụ tùng xe máy.

Bán theo giá Saigon. Xin mời các quí khách chiếu cố.

Chủ-nhơn : HUYNH-KIM-VÂN
Kính thỉnh

HÃNG B. CANCELLIERI

Môn bài số 125, đường Tổng-đốc Phương tại CHOLON

XE HƠI, XE KÉO VÀ XE MÁY ĐẠP

Cuộc đua xe máy đạp, ngày 11 tháng bảy Langsa năm 1926 Vũng-tàu về Saigon

CÁC GIẢI THƯỞNG CỦA Ê-KÍP « BÉCE-SPORT »

Tám người ra mặt tranh đua, cả tám đều về tới mức đu thua

Hạng nhứt : LUÔNG
Hạng ba : LONG (Nhà dây-thép)
Hạng năm : LỢI
Hạng sáu : NHƠN
Hạng tám đồng trạng : CẬY, LƯỢM, HUỲNH
Hạng mười bảy : KHÁ

Bảy người đua của BÉCÉ-SPORT vô trước trong số 13 người dầu

Hạng nhứt sắp theo hạng chiết tự
và Hạng nhứt theo Ê-kíp (Équipe)

Có một cuộc đua đáng kể mà thôi
ấy là cuộc Vũng-tàu về Saigon, Giải nhứt lần thứ nhì về tay

LUÔNG cỡi xe **BÉCE-SPORT**

Trọn thắng mấy cuộc đua đại danh đua xe máy đạp của Namkỳ và Bắckỳ
Cuộc đi 1.800 cây số từ Hanoi về Saigon của Marc vôt Demarneffe và Saigon Hanoi của J. Keikes

Cỡi xe "**Bécé-Sport**" tra boa-dô **Dunlop**

Cuộc đua chấp Saigon-Biênhòa-Saigon ngày 18 Juillet 1926

Ê kíp « BÉCÉ-SPORT » bị buộc chấp quá đời từ bốn đến tám và chín phút đi trễ sau người ta, nên liệu thế khó bề tranh đương, phải ép lòng từ thối.

Có một đứng thiếu niên tên Lượm 16 tuổi rưỡi — thay mặt cho ê-kíp — đã đi trễ hết bốn phút chấp mà còn về hạng tư xa cô vài thước cách mấy giải đầu.

Đó là một sự Vận-Động ít có mà kẻ đua còn trông gặp đặng nhờ cỡi xe « BECÉ-SPORT » thử máy mềm mại, mau lẹ và nhẹ nhàn — có một mình hiệu nầy được nhiều công khảo cứu chế tạo riêng cho Annam dùng.

Có bán đủ các kiểu tại :

CHOLON. — Hãng B. Cancellieric, 125 Boulevard Tổng-Đốc Phương
Tiệm Ngô-văn-Dinh 92 Boulevard Tổng-Đốc Phương
Mỹ-Nam 72 Boulevard Tổng-Đốc Phương
SAIGON — Tiệm Lê-văn-Du 38 40 Rue Amiral Dupré
Đô-nhựt-Liên 91 Rue d'Espagne
Tấn Phát 91 Rue d'Ormay
HANOI. — Tiệm Nguyễn văn Thọ 74 route Mandarine

SỰT GIÁ (Remise)

30 % cho khách ở xứ sở trong hai tỉnh Gòcông-Sadéc

20 % cho khách ở mấy tỉnh tôi có ở một vài năm gọi là quê hương thứ nhì : Travinh, Mytho, Bentre, Cantho, Soctrăng, Baclieu

NAM-HỒNG-PHÁT

PHÒNG NGỦ

104-106 Bd Bonnard SAIGON

PHẠM-VĂN-HIỀN, kế nghiệp, sang ngày 10-4-26

Phòng sửa lại sạch sẽ hơn khi trước

Phòng tâm trên lầu

Cần tiêu kiểm thời

Tiểu-thuyết (1)

Hai người đội kết

Ăn cướp có nghĩa

Soạn-giả : Hồ-văn-Hiến

I.— SÓNG BÀI CÁC-TÊ

Ai cũng biết đêm nay là tối thứ 7. Tối thứ 7 ở Saigon lại gặp bữa trời khô ráo và có trăng. Giai nhơn tài-tử cặp tay nhau đi lũng thẳng dầy đường. Đàn ông thì mặc đồ nỉ đủ màu, đàn bà thì mặc đồ hàng mỏng đủ sắc, dắc nhau đi chơi, hình như có ngụ cái ý : Tôi khỏe vợ tôi đẹp, có khoe chồng có xinh. Đường sá sạch trơn, đèn điện chói rực rỡ, những người dạo chơi trên đường như hoa rắc trên gấm.

Mấy nhà hàng chật nức người ngồi ăn, tiếng đờn ca pha lẫn tiếng kậu bồi, tiếng rung chuông inh ỏi. Xa xa đăng rạp hát Moderne có gánh cải-lương, tối thứ bảy hát tuồng « xử tội Bàng-quí-phi, tiếng trống giỏng tùng-phình, lùng tùng phình, như tiếng trống mùa lân ngày tết...

Bon...bòn ! Bon...bòn ! Đồng hồ Wesminster đổ 8 giờ rưỡi. Ngoài đường đã bớt kẻ vãn lai, chỉ lâu lâu nghe có tiếng kèn xe hơi thổi khi khoang khi nhặt. Trong nhà hàng Cửu-Long-Giang bây giờ cũng bớt khách, mấy thằng bồi ngồi nghỉ tay và nói chuyện. Nơi bàn phía trong thấy có ba người ngồi đánh bài các-tê, mỗi người có một ly rượu. Trong ba người ấy thì có hai người đội kết (casquette) với một người đầu trần. Một người đội kết, mặt sáng rỡ, lỗ mũi cao, chơn mày rậm, răng trắng, hay cười, mặc bộ đồ tích-so, thắt rề-gách trắng có sọc đen, chơn mang giày su-li-ô vàng mũi nhọn, ngồi ngó mặt ra, day lưng vô vách. Vóc vạt người ấy không mập không ốm, xem gương mặt độ chừng hai mươi ba, hai mươi bốn tuổi.

Một người nữa cũng đội kết, ngồi ngay mặt người kia, nước da ngâm ngâm, mặt tròn, miệng rộng, mũi cao, chơn mày rậm, con mắt sáng và lanh, ít hay cười, bộ chăm chỉ đánh bài lung lắm. Người ấy mặc quần tích-so trắng áo nỉ xám, thắc nơ có rằn, chơn mang giày ếch-cạt-banh da láng, tác độ chừng hai mươi bảy hai mươi tám tuổi, hình dạng cao lớn mạnh mẽ như mấy tay thể-thao. Bên tay mặt người ấy có một người lối 45 tuổi, mặt lớn, có râu cá-chốt, mặc đồ faux-tussor, rề-gách đen, vóc mập, nói lớn tiếng và cũng hay cười. Ba người đánh bài các tê.

Người đội kết ngồi trong ngước mặt nhìn đồng-hồ rồi nói : Gần chín giờ rồi chớ ! Nè, chơi hết bạt-ti này rồi nghỉ đa hai ông.

Người đội kết ngồi ngoài lỏ mắt nhìn vào mặt người ngồi trong mà nói : Xên non đi ! Chín giờ thì chín giờ chớ, bộ có kỳ hẹn với cô nào sao cậu ?

Người trọng tuổi nói : Ừ, có nghỉ thì nghỉ cho sớm, đặng tôi có đi coi cải-lương một lát rồi về nghỉ, sáng đi Vũng-tàu khỏi mệt. Thua chút đỉnh không hề gì đâu.

Người ngồi ngoài : Tôi cũng thua nữa chớ.

Người đội kết ngồi trong : Ông Hội-đồng, ông đi Vũng-tàu chi vậy ?

— Đem ở nhà tôi đi đổi gió ít bữa.

— Thằng nầy ra ngoài chịu buồn sao nổi ?

— Không buồn đâu, chuyến nầy đi đông lắm. Có cô hai An là con gái ông Bang Thôn cũng đi một lược với vợ chồng tôi nữa. Thầy hai, thầy biết cô hai An chớ ?

— Thưa biết. Tôi có gặp cô một hai lần, ôi ! cô diện dữ quá, nội đồ nữ-trang của cô cũng có bạc muôn, phải vậy không ông ?

— Thầy đánh giá thiệt giỏi. Ông Bang Thôn ổng cưng cô quá lẻ, muốn đòi chi được nấy, nên cô sắm đồ biết bao nhiêu tiền. Mà phải cô sắm ăn sắm mặc vậy thôi sao, cô lại hám du lịch là khác nữa chớ. Mới hôm đầu tháng đi Đế-Thiên Đế-Thích với ông Bang đây, nay nghe vợ chồng tôi đi Cap cô đòi theo nữa.

Người đội kết ngồi ngoài nói : Con gái chưa chồng mà ông Bang ổng thả lỏng quá vậy sao được.

Ông Hội-đồng.— Ừ, ai cũng nói như thầy vậy. Song cô có tánh ngộ lắm, là không thích đàn ông con trai. Cô khôn lắm, cậu nào lới thôi nghe cô luận việc tình cũng phải nỡ mặt.

Người đội kết ngồi trong nói : Tôi nghe đồn cô nói chuyện lanh lắm, song rất tiếc là không có dịp đàm đạo với cô một lần cho biết cô khôn ngoan đến bực nào.

Mà đều nói mà nghe, cô có khôn, lanh, cô có văn-minh, cô gìn giữ trinh tiết cô vẹn, chớ còn của cải cô đeo nhiều, ai dám chắc không có kẻ tới mất, mong hại cô mà đoạt của.

Ông Hội-đồng.— Ừ, tôi cũng nghĩ như thầy vậy, có khi tôi cũng tỏ cho cô nghe, song cô thú thiệt rằng nhỏ lớn cô đeo nó đã quen tay quen cổ rồi bây giờ cởi mà cất thì có khi nó bắt dực mình hoặc nhột nhạt chịu không nổi.

— Ông tính đem bà Hội-đồng ra ngoài đổi gió chừng bao lâu ?

— Chừng một tháng. Tôi dưa ở nhà tôi ra đó rồi tôi ở chơi ít bữa, kế về. Đúng ngày tôi cho xe ra rước bà vậy thôi.

— Phải chớ. Công việc ông thì bề bộn quá, thêm gánh nặng việc quan nữa, có thong thả gì. Thôi, uống cạn ly rồi đi chơi.

Ba người bưng ba ly uống cạn rồi, người đội kết ngồi trong mới kêu bồi trả tiền xong, kế dắc nhau ra đường. Ông Hội-đồng từ giã hai người kia rồi ì thẳng lại rạp hát. Hai thầy dắc nhau chầm rãi đi theo sau vừa đi vừa nói chuyện.

— Thầy ăn được bao nhiêu thầy hai ?

— Một trăm sáu. Anh thua bao nhiêu ?

— Mười tám đồng.

— Nói vậy thì cũng như tôi ăn có một trăm tư chớ gì.

— Thì còn gì nữa. Làm việc gì mà trong mấy giờ đồng hồ có bạc trăm ? Tôi biết trước, nếu ổng ham cá BON thì mình xẻ ổng như ở Rạchgiá họ xẻ khô gộc một thứ.

— Bây giờ cũng còn sớm, nếu mình đi coi hát thì nực nội chớ không sung sướng gì. Mà vô đó thấy con Bàng-quí-phi nó khóc lóc than thở còn thêm đứt ruột mà chết nữa.

— Vậy thầy tính chơi đâu ?

— Mình ra Catinat kiếm xe hơi kêu dượt vài vòng cho mát rồi lên Thủ-đức ăn nem thì sướng nhứt.

Thầy hai nói tới đó rồi hai người day lại đổ xuống đường Bonnard mà ra Catinat .....

(Còn hoài).

Người Việt-Nam giúp người Việt-Nam

AI MUỐN MỞ TIỆM BÁN LẺ
Hãy lại nhà
Đỗ-như-Liên
91, rue d'Espagne, 91

Làm Đại-lý độc-quyền tại Namkỳ máy viết hiệu M. A. P.

Làm Đại-lý độc-quyền bán đĩa hát đồng Bắc, hát cô đào nhà trò, hát chèo, tả được nhiều lời khen ngợi của qui vị đồng-bang.

Bán xe máy nhiều hiệu, bán sỉ và bán lẻ.

Bán đồ phụ tùng xe kéo và xe máy, bán sỉ và bán lẻ.

Bán bóng đèn điện thắp trong nhà màu trắng và xanh, bán sỉ và bán lẻ.

Bán bóng đèn xe hơi đủ thứ.

Bán đồ phụ tùng về nghề làm con dấu, bán sỉ và bán lẻ.

Bán hình đồng đồ thùng nước xe hơi, bán sỉ và bán lẻ.

Bán bãn Saint Christophe đồ xe hơi, bán sỉ và bán lẻ.

CÔ THỢ

Sửa máy viết và máy hát đủ thứ hiệu.

Có cho mướn máy viết, mướn ngày mướn giờ, mướn tháng, qui vị có máy cũ muốn bán bổn hiệu cũng mua.

Khắc con dấu đồng theo kiểu kiểm thời.

Khắc hình vô đá vô thau đồ mộ bia và treo chơi.

Khắc bãn đá chữ thếp vàng lá đồ mộ bia lâu ngày không phai.

Khắc bãn xe hơi, xe kéo, xe máy.

Khắc nhãn thuốc hoặc rao vỏ hàng hóa (Marque déposée).

Có thợ vẻ trong nhà muốn vẻ kiểu gì cũng có thợ.

Chủ-nhơn
ĐỖ-NHƯ-LIÊN
91 rue d'Espagne
SAIGON

Lời cảm tạ

Qui ông qui bà, kể từ ngày tôi mua cái nhà hàng CỬU-LONG-GIANG mà làm chủ đến nay, cũng nhờ ơn qui khách có lòng chiếu cố thương tưởng đến tôi mới đặng thạnh vượng phát đạt, nhờ vậy nay tôi mới lập thêm được một cái ANNEXE tại đường Sabourain (đường ngan chợ mới Saigon) cả thảy có mười căn phòng ngủ, dưới đất có, trên lầu có, thật mát mẻ không ngằn, và có chỗ để xe hơi lại tính giá rẻ nữa.

Còn nhà hàng tôi thường ngày đều có đổi món ăn lạ luôn luôn, nấu ăn mãi-Nàm thiện-nghệ trước có nấu cho quan Toàn-quyền.

Qui khách mỗi khi có tiệc chi xa gần tôi cũng lãnh đặng, lại tính giá rẻ hơn các nơi cho vừa lòng qui khách, và tại nhà hàng tôi từ nầy về sau đều có đờn ca mỗi bữa chiều thứ bảy luôn luôn.

Kính thỉnh
Chủ-nhơn
NGUYEN-PHONG-CANH
Téléphone N° 153

Duy-Xuân ấn-quán

Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách bằng chữ Langsa và quốc ngữ. Có in sổ bộ các thứ giấy tờ về việc mua bán, các danh thiếp, bao thơ thiệp tang, thiệp mời đám cưới v. v...

Có bán đủ các thứ giấy viết, mực bút thơ, ngòi viết, trước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác

Duy-Xuân ấn quán

Muốn bán nhà và đất

Có hai miếng đất thổ trạch và một cái nhà ngói vách ván bổ kho còn tốt tọa lạc tại làng Bình-trước, Biên hòa Ville, plan du Cadastre N.157 và 158 1er feuille, ngoài có sông Donai trong có đường quan lộ, ai muốn mua xin mời lại nhà M. Nhiêu Arpenteur du Cadastre ở sau nhà-thờ Thị-nghè mà thương nghị hay là tại Cadastre cũng đặng.

Huỳnh-văn-Nhiêu

VÉLO HALL
ETABLISSEMENTS
TRƯƠNG-VĂN-HANH
SADEC

Có bán đủ thứ xe máy Alcyon, Armor, Bécé-Sport, Dainty, Davy, Dexter, De Dion Bouton, Hirondelle, Peugeot và Wonder.

Đủ đồ phụ tùng xe máy. Bán lẻ và bán mỉ. Trữ vỏ ruột xe máy, xe kéo và xe hơi hiệu Michelin.

Đèn manchon và đèn dầu lửa đủ kiểu máy hát và đĩa hát Văn-hí-Ban, Cao-quỳnh-Cư và khách trú hiệu «Victor».

Quí ông ở xa muốn biết giá, đồ xin hỏi bổn hiệu sẵn lòng gởi cho. Xin quí ông chiếu cố.

TRƯƠNG-VĂN-HANH

KÍNH CÁO

Hiệu *Tân-Lợi* lập ra năm 1908 tại Chợ lớn đường Charles Thomson, đã dời ba năm nay qua đường *Bd. Tổng-đốc Phương số 138*, kính cáo đồng bang hay bổn hiệu cũng giữ mó may áo và bán sỉ, bán lẻ hàng Tàu, hàng Thượng-hải, nỉ, nhung tơ, khăn đội đầu rút và thêu nhiều kiểu, khác màu, giếp dừa quai nhung nhẹ nhàn đồ coi, màu nhuộm, giấy tín chỉ, con niêm, cò gởi thơ (ba món sau bán sỉ theo giá nhà-nước định).

Hàng Tàu của Tân-Lợi nhãn hiệu Lục-bình ròng là hàng tơ trắng, lựa thứ tốt, giao cho thợ Bồn-tro nhuộm đen, không trổ, không phai.

May thì có tiếng đã lâu, nhờ cô thường xuyên thợ Huế cắt may khéo lại may mau, quí cô, quí bà ở châu thành đều biết.

Màu có đủ sắc để nhuộm. Ai có giao hàng trắng, áo, khăn đội đầu, đủ nhuộm màu, hay là màu cũ phai muốn nhuộm lại màu khác, bổn hiệu cũng lãnh.

Bổn hiệu mới chế tạo các thứ bánh khô (biscuits), gọi là Bánh kiêm thời, vô hộp thiệt huê mỹ, nhãn hiệu Đồng-Tiền.

Các thứ bánh nầy cả thảy đều làm tinh khiết bằng bột lúa mạch thượng hảo, hột hạnh nhơn (amandes), hột dừa, gia vị beurre, chocolat và vanilline, thơm ngọt, ai nếm tới đều cho là ngon, nên nhiều người đã có mua mà đi hạ tân gia, đám cưới và dùng trong tiệc rượu.

Bánh kiêm thời và giếp dừa quai nhung bán lẻ tại bổn hiệu và các nơi trữ, bánh thì bán 0$65 một hộp, giếp 0$50 hay là 0$55 một đôi, tùy theo lớn nhỏ.

Mấy nhà thương nhơn sĩ bánh nầy và giếp dừa mà bán lại thì nhờ huê hồng. (Giếp nầy một mình bổn hiệu chuyên mãi tại đây).

Xin đồng-bang đem tình cố cập nghĩa đồng chủng giúp người bán sở mở mang việc thương, nói chí mình gần mười tám năm nay, bởi bổn hiệu buôn bán chơn chất nên đồng nhơn thương tưởng mới được bền vững.

Bánh kiêm thời bán tại Chợ lớn nơi bổn hiệu đường Bd. Tổng-đốc Phương số 138.

M.M. Ng.-văn-Trận, đường Bonnard số 96 Saigon.
Ng.-văn-Bảo, đường Espagne số 129 Saigon.
Mme. Ng.-thị Kỉnh, mặt chợ Saigon số 30.
Hiệu Bạch-Nguyên, đường Legrandière số 278 Saigon.
Tại trạm xe-lửa Điền-xa Đất-hộ.
M. Phạm-văn-Thiện, Commerçant Rạch-kiến.
Hiệu Bảo-trao đường, Phú-lâm.
Hiệu Hiệp-thành, gần chợ Bà-Chiểu (Giadinh).

TÂN-LỢI
đồng kính

MẤY LỜI BÌNH PHẨM TƯỜNG

Tam tình xuất thế

của gánh hát Phước Cương

Báo Công-Luận ngày 2 Septembre đã có lời xin hỏi về điệu hát Phước Cương gọi là hát kiêm-thời. Ký giả đây cũng nói điều chơi một bài gọi là bình phẩm; là vì có ý như vầy:

Gần nay cái phong trào quốc sự bốc dậy ầm ầm mà vấn đề hát cải-lương người mình dường như quên hẳn đi. Vả nghề diễn kịch là một nghề có ảnh hưởng sâu xa, kiểu chánh nhơn tâm, phù thịnh phong hóa, hi-trường là một cái trường học chung của muôn người, thế mà xem thường xem khinh sao đặng?

Hôm rồi, vào xem bạn Phước-Cương diễn tuồng «Tam tình xuất thế» thì động mục kích một cái gương *trên bộc trong* giâu lạ thường! Nói rằng M. Cương muốn phục-hưng nghề hát-bộ thì phải, chứ nói rằng hát kiêm-thời thì là lạm danh. Xem qua như thình sắc y phục thì quả có như mấy câu treo trên vách, nào là; *Xiêm-nghê-áo vỏ*, nào là: *Cờ một không hai*! v. v. Chớ lời văn thì là văn: *Cha mẹ ông bầu ôi*, dộm vào mấy bài ca tân-điệu. Đáng thiệt thời thay cho cái nghề cải-lương của cô-Phỉ! của cậu Nhiêu! bam hát bộ mà quên cả dáng điệu củ!

Đến như tâm lý tuồng nầy thì thật là khả ố! Cái người mà đem diễn ra là thừa cái thị-biểu của phần nhiều người mình ham sự tình tự cụp lạo. Bởi vậy toàn bổn đều là một đọng dâm bôn, tồi bại phong hóa! nào là thiên tử bam mê tửu sắc, gặp gái tốt thì dường thể ngây ngô, ăn nói tục tiểu, nào là đờn bà thấy trai lịch thì muốn bắt sống, ép liều nài hoa, *thì con người ấy ai cầu làm chi?*

Nói qua cách sắp đặt thì bán kiêm bán cổ; một ông Trạng vỏ đời xưa mà ăn mặc Âu phục, đeo bai-don nết mè-đai, nghiễm nhiên là một ông Joffre bôn tây, thì thật là buồn cười, cho hay chưa biết cải-lương vậy.

Trở lên trên, đã nói nghề hát có ảnh hưởng tới phong hóa, đem gương anh-thư nghĩa sĩ cho đời soi chung thì đáng khen, đáng tăng thành. Chớ như bày chuyện nhơ nhuốc mà làm phương hại cho đời thì phải đau lòng kêu lên mấy tiếng. Ấy là ý của bình-giả như vậy xin ai biết cho.

Đakao: *Trang-Tử*

Tỉnh Rạchgia

Cuộc đấu xảo các thứ bánh và mức của Hội Khuyến học Rạchgiá thiết lập trong đêm Trung-Thu năm 1926.

Kính Cáo

Cùng các bà các cô trong tỉnh Rạchgiá đặng rõ rằng:

Từ thuở nay đàn bà trong xứ ta không hay đua sự hay sự khéo trong gia đình mà phô trương ra giữa công chúng để sánh tài tranh khéo với nhau đặng rằng bày biến thêm cho càng ngày càng khéo càng giỏi hơn trước. Vì vậy nên sự cơ-xảo của hàng nữ lưu trong xứ ít có tấn-hóa.

Nay hội Khuyến học muốn canh-cải sự chẳng hay ấy lại, nên mới định đến đêm Trung-Thu rằm tháng tám tới đây mở tại chợ Rạchgiá một cuộc đấu xảo các thứ bánh và các thứ mức của đàn-bà trong tỉnh làm, để nông chí các bà các cô và chị em lớn nhỏ rằng làm bánh làm mức cho càng ngày càng khéo càng ngon hơn trước.

Nếu cuộc đấu xảo nầy mà có kết quả hay, thì hội Khuyến-học làm đặng thêm một việc rất có ích lợi cho gia đình dân trong bổn tỉnh.

Vậy như các bà các cô muốn dự vào cuộc đấu xảo nầy, thì gởi thơ đến cho ông Hội-trưởng Khuyến-học hội Rạchgiá, trước ngày mùng *10* tháng tám Annam, xin đăng tên vào sổ, để cho biết tên họ và chỗ ở của các bà các cô.

Khi hội tiếp đặng thơ của các bà các cô rồi, thì hội sẽ gởi đến cho mỗi bà mỗi cô một bổn thể lệ về cuộc đấu xảo nầy.

Xin các bà các cô vui lòng dự vào cuộc đấu xảo nầy cho đông, vì hễ số người dự cuộc đấu xảo nhiều chừng nào thì cuộc đấu xảo sẽ đặng vẻ vang trân trọng thêm chừng nầy.

Cũng luôn dịp ấy, hội sẽ thiết lập một trường thai để giúp vui cho công chúng và giúp ích cho các nhà hữu thức trong đêm ấy.

Kính cáo
Hội-Trưởng Hội Khuyến-hóa

BÀN VỀ TIỂU-THUYẾT

Tài-mạng tương đố

Đây là một bộ Tiểu-thuyết của ông Nguyễn-chánh-Sắt mới xuất bản. Về việc văn-chương của ông không cần nói đến bởi bấy lâu ông hươi hút giữa trời văn nhà báo, độc giả đã từng xem từng đọc rồi. Ngòi bút câu-văn của ông đã sắp đặt ra nhiều bộ sách có thính-giả, còn ở các nhà ham mộ quốc-văn, còn ở các nhà in sách Saigon, thì đến văn-chương của ông đã khỏi bàn tới.

Bây giờ chỉ bàn bộ Tiểu-thuyết «Tài-mạng tương-đố» đó thôi. Bốn chữ «Tài-mạng tương-đố» ấy không mấy mỏ gì, đã nắm lòng ở mấy trang Tài-hoa lỗ-vận, phường-phất bên tai Liệt-nữ vô-duyên. Song đọc suốt hai quyển rồi, nghĩ ra đáng khen ông khéo dụng tâm, lấy bốn chữ «Tài-mạng tương-đố» mà làm một món binh khí cùng cỏi, để đâm hông chích ruột những phường tham phú phụ bần, những kẻ vì tiền đoạn nghĩa.

Như quan Phủ Từ-thế-Anh vì tham giàu, mà đem một đóa phù-dung mới vừa hàm tiếu, là nàng Mộ-Trinh con ông, trao về tay tụ-sử ngu-dung là thằng hai Chanh con Huyện-hàm Ngọt. Có phải là vì bạc vì lúa mà không kể tới vận-mạng của con chăng? Cho đến đổi vợ khuyên lơn ông cũng không nghe, con từ chối ông cũng không chịu, vì lòng tham bạc của ông, mà làm vợ buồn rầu, con than thở, rồi cái cảnh gia đình đương vui vẻ hóa ra cảnh ưu sầu buồn bực. Thậm-chí Mộ-Trinh đau, quan thầy biểu kiếm máu người mạnh làm thuốc nàng uống mới sống đặng. Quan Phủ nghe vậy tưởng rồi mình cô lương-tâm, lật đật viết thơ bảo người đi xin máu. Hai Chanh đã không cho mà còn nói nhiều đều vô-lễ, làm cho quan-phủ tức thét phải cao rao sỉ cho máu của con mình quan thì giá cho.

Đỗ-kim-Xương là người khẩu khái, có tính có nghĩa có lương-tâm, ra chịu cho quan thầy lấy máu. Nhờ máu quân tử của chàng, mà nàng Mộ-Trinh đặng lành mạnh, cộng cầu của Khắc-Xương dường ấy, mà bị nghèo nên quan Phủ phụ phàn, còn hai Chanh vô tình phụ nghĩa, mà vì bạc nhiều nên quan phủ cũng cư thương.

Đoạn nầy ông Nguyễn tả lối ăn tiếng nói đối đáp rất hay, xem ra rồi ngẫm nghĩ thiệt là thú vị lắm.

Đây là một đoạn tham phú phụ bần còn một đoạn nữa, vợ chồng tâm Chỉnh là cô ruột dượng rể của Khắc Xương, vì tiền mà không tưởng tới thân tộc ruột rà, làm cho Khắc Xương hết nhà hết cửa ra thân lưu lạc nghèo nàn, có phải là vì bợi đồng mà đoạn nghĩa ruột rà đó chăng?

Đoạn nầy ông Nguyễn tả nhân tình như thiệt vậy. Câu văn ngộ nghĩnh lời nói trúng tiêm đeo, thật là ông soi thấu lòng người.

Hai đoạn trên đây là tôi lấy cái đại khái mà nói, chớ toàn bộ Tài mạng tương đố, còn nhiều lối đáng làm gương để soi lòng người. Bây giờ nói rút lại bộ Tiểu thuyết nầy ông Nguyễn chánh Sắt tả tình tả cảnh, tả tâm tỷ con người, rất hay, rất khéo, đáng giới thiệu cùng khán quan. Tiểu thuyết vậy mới đáng xem đáng đọc cho.

Mấy lời chót đây xin ông Nguyễn rằng viết những tiểu thuyết có ích như vậy thì chắc mới hàng dồi dào lắm.

Phạm-minh-Kiên

DÙ KIÊM-THỜI

Tốt lắm — Tốt lắm

Tại hiệu "Au Tisseur" 82 đường Bônard (Bonnard) là tiệm bán "Lua-Lèo" có danh tiếng.

Hiện bây giờ, có hơn mấy trăm kiểu dù kiêm-thời rất đẹp. Vậy xin mời quí Cô quí Bà vui lòng dời gót đến tiệm lựa mua, kẻo hết kiểu tốt.

AU TISSEUR

Có trữ bánh Quốc-nữ là bánh được công chúng hoan nghênh.— Năm cắt một hộp.

Liên-Thành

CÔNG-TY QUẢNG-CÁO

Chiếu theo Nghị-định ngày 21 Décembre 1916 và 24 décembre 1924, về sự làm và bán nước-mắm, Chánh-phủ đã buộc rằng phàm các thứ tiu, mái, chum, thùng và ve chai đựng nước-mắm đem bán cho thiên hạ dùng, đều phải có dán nhãn bảo kiết chắc chắn rõ ràng là nước-mắm đã làm đúng như lệ luật buộc. Nếu không có như vậy là cấm không được bán và lại phải phạt.

Chánh-phủ làm như vậy là chú ý giữ gìn vệ sanh cho nhơn dân, tránh sự kiếm người đó dùng làm nước-mắm giả, hay là làm không đúng như luật buộc, mà sanh bịnh tật, nguy hại tỷ vì vậy.

Công-ty Liên-Thành chúng tôi, làm nước-mắm đã hơn hai trăm năm rồi, thì chúng giữ sự thiệt thà và vì tuân theo pháp luật của Nhà-nước buộc, cho nên đã lập ra hai sở hóa-nghiệm tại Saigon và Phanthiết để khảo nghiệm nước-mắm trước khi đem ra bán cho thiên hạ dùng. Mỗi tiu nước-mắm của Liên-Thành đều có cái bằng tam sắc giấu hiệu Công-ty và có cái bằng chữ Thập đỏ, có chữ bảo kiết là nước-mắm làm đúng như lệ luật buộc.

Vậy xin quí khách lưu ý, khi sai người đi mua nước-mắm phải hỏi cho được cái bằng tam-sắc và nhãn chữ Thập-đỏ, có cuỡ bảo kiết, cho khỏi mua lầm phải hàng xấu, hàng giả, mất tiền mà dùng thêm hại.

AJINOMOTO

味の素

là một thứ bột dùng mà ăn, của ông Quan Lương-y IKEDA đã hết lòng khó nhọc bào chế ra, rất tốn huyền diệu.

AJINOMOTO làm bằng bột lúa mỳ, người ta dùng thứ bột nầy chế vào trong các món đồ ăn: Nhứt là đồ ăn của Khách Trú, cũng là đồ ăn của người Âu-Châu ăn vào tức thời sẽ có mùi thơm tho diệu dàng lắm. Nó chẳng bao nhiêu tiền, mà làm cho trong các vật nấu nướng phải nên ngon ngọt.

Thứ AJINOMOTO nầy đã có bán khắp cả các Nhà-hàng trong Cholon và ngoài Saigon.

Bột ấy có bảy thứ bằng ve và bằng hộp sắt kể ra sau nầy:

Thứ ve nhỏ:
— *nửa ve lớn:*
— *ve lớn;*
— *hộp bằng sắt nhỏ;*
— *hộp bằng sắt lớn;*
— *hộp sắt lớn,*
Và thứ to hơn hết nữa.

ĐẠI-LÝ
MITSUI BUSSAN KAISHA Ltd
81 quai de Belgique
SAIGON

TIỆM DỆT CHIẾU

Trải phòng khách và bán đồ Bắc

Bán đủ các kiểu tủ, bàn ghế salon, cẩn và chạm, bằng cây trắc, và cây gỗ, đồ đồng, có nhiều kiểu lư, đỉnh, chơn đèn, chế theo kiểm thời; đồ thêu đồ kiểu; ghế xích đu, ghế Thonet; cây mâng nón, đờn kim, đờn dây, đờn tranh; đồ accessoirs và tapis trải xe hơi, vỏ ruột Michelin, dầu MOBILOIL và dầu M. C. C. vân vân đồ đã tốt và bán giá rẻ.

Có bán đủ thứ truyện cổ tích và tiểu-thuyết kim-thời Nam-kỳ và Bắckỳ.

Trần-trọng-Cảnh
192 rue d'Espagne Saigon
(Ngang chợ-mới)

HỎI NGƯỜI ĐI MUA!

Nếu hàng tốt bằng nhau,
Một su rẻ hơn là một su lợi của ngài.

Chúng tôi chắc rằng: bán rẻ hơn hết trong các nơi ở Saigon. Vì nhập cảng ngay nơi tay người làm, thay mặt trên một trăm xưởng chế tạo những hàng hóa tốt nhứt. Biết rằng: thật thà là nghề khéo hơn hết trong việc mua bán. Chúng tôi giữ một lòng thành thật đối với bạn hàng mà thôi.

Và chắc như vậy.

Một nhà nhập cảng lớn hơn hết các nhà Annam

Ets F. VAN VOVAN
156 Rue d'Espagne SAIGON

Mối cái, 7 Rue Pétrus Ký à Bentre Succursale de Bentre, 9 Quai de la Marne.

Có bán tại: Pháp-quốc đại dược phòng

Đông-Pháp Thời-sự

SOCTRANG

Giựt-gói

Hôm 27 Août rồi đây bà Huyện K.. và tình nhơn, 16 tuổi, xuống tàu Sarcelle của hãng tàu Lục-tỉnh mà đi về Soctrang. Lúc tàu tới Prụng-hiệp thì đã 9 giờ tối, có hai người khách lạ cũng xuống tàu Sarcelle mà đi về Soctrang. Hai người ấy lại ngồi gần chỗ ghế bà Huyện K.. nằm và chăm chỉ mà ngó bà với tình thiên-kim lắm, nhưng bởi bóng đêm chập chờn, và bà Huyện không dè, nên thành ra bà không đề phòng chi cả, và cũng không thấy cử chỉ đáng nghi của hai tên ấy.

Cách chừng hai giờ đồng hồ, bà Huyện liền mở cái gỏ ra tìm trầu mà ăn, hai tên ấy thừa lúc bà ngủ bỗng nhảy tới chụp cái hoa-li rồi nhảy tuốt xuống sông mà lội như rái. Trong hoa-li nghe nói có nhiều vòng hàng quí giá và vật dụng, hết thảy chừng 250$.

Bà huyện K.. hiền trí hô lên Cò tàu dạy tài công tấp máy, song trên tàu chạy rất mạnh, đến khi ngừng được thì cách xa ở giựt hoa li đã xa lắm nên cũng không tìm kiếm chi được nữa. Tàu tới Soctrang bà Huyện liền đến sở Sơn-đầm mà cáo, nhưng trông gì châu về Hiệp-phố mà mong.

Chuyện nầy tôi chép mà đăng ra đây để cho quí ông quí bà có đi tàu ban đêm, dầu tàu Tây hay tàu Khách hãy cũng vậy, phải gìn giữ đề-phòng cẩn thận vì đời nầy lắm kẻ gian-phi không biết đâu mà tin được.

PHUOC-LONG

Tin buồn

M. Âu đại-Chương, Hương-quản làng Phước-Long (Rachgia) kính cho thân bằng cố hữu hay rằng người nội trợ là Phạm-thị-Lượng đã từ trần tại Phước-long hôm ngày 30 Août 1926 lúc ba giờ chiều hưởng dương được 27 tuổi.

Định an táng tại Phước-long nhằm ngày 1er Septembre lúc năm giờ chiều.

***

Đông Pháp kính phân ưu cùng tang quyến và cầu chúc cho hương linh nội đặng bồng-diêu tiêu-diêu cõi hương khoái lạc.

Bổn-báo huy lụy
Kính điếu

VŨNG-LIÊM

Cháy nhà

Mới đây tại chợ Vũngliêm, trong đêm 30 rạng mặt 31 Août 1926, vào lối 11 giờ khuya, đang lúc trời khuya cảnh tịnh : bỗng nghe tiếng trống hồi lia, tiếng người hô la dậy đất, chợt thấy một ngọn lửa phừng sáng rỡ một phía trời, kẻ khóc người than nghe ra thảm thiết. Hỏi ra mới rõ ngọn lửa khởi phát tại nhà thị Bửu rồi bắt cháy luôn 6 căng nhà lá và bốn căng nhà kế cận cũng đều bị dẹp tuông lá rớt sạch. Song cũng may là mạng người khỏi hại, còn cuộc tiêu hao cũng bộn. Thật là phước. Ấy cũng nhờ quan Chủ-quận Nguyễn-văn-Đỗ và ông cò Vinhlong cùng các viên quan đồng ra sức cứu chữa với dân, bằng không thì rồi dời hết cả châu thành Vũngliêm.

Vụ nầy quan quận còn đang ăn-kết, chưa rõ ngọn lửa rủi ro ấy bởi tại duyên cớ nào. Nghe lại quan Chủ-quận và các viên quan trên đây có chung lại 1 số tiền cho được mỗi nhà 25 đồng. Quí ông cộn hứa rằng sẽ quyên một số tiền để giúp khó dỡ mấy nhà lâm cảnh thảm trên đây.

Rất cảm phục thay cái lòng tốt của quí ông. Thật đáng cho lòng dân kính mến đó.

Nouvelle Patisserie et salle de thé

N° 31 rue Sabourain Saigon

LỜI RAO CẦN KIẾP

Xin quí khách lưu ý tiệm bánh tây ở đường Lagrandière số 16 khi trước của tôi nay tôi sang lại cho khách trú giúp việc cho tôi khi trước, hiện bây giờ tiệm của tôi ở đường Sabourain số 31 bên chợ mới Saigon hiệu Nouvelle Patisserie có salle de thé. làm bánh thiệt khéo và ngon hơn các chỗ, là vì tôi có giúp việc cho mấy tiệm Langsa trên 12 năm nên mới dặng thiện nghệ như vậy, lãnh làm đủ thứ bánh lớn nhỏ dùng khi có đám tiệc. Và có bánh mặn và ngọt bán thường ngày mỗi tối mỗi có bán đồ điểm tâm. Và thứ ba thứ năm thứ bảy chúa nhựt có bán bombe glacée từ 2 giờ tới 10 giờ tối.

Chủ-nhơn NGUYỄN-VĂN-ĐẮC

HÀNG MỚI! HÀNG MỚI!

Garage VIET NAM

345 rue Frère Louis (aux mares prolongée Lagrandière, Saigon

Kính mời quí ông quí bà trong lục-châu rõ :

Tôi mới lập bảng sửa xe hơi và các thứ máy hơi. Có lãnh sơn đủ kiểu và có đóng thùng xe nữa. Hãng tôi lựa thợ rành nghề có danh tiếng, làm mau mắn và rất kỹ lưỡng, tôi dám bảo kiết (garantie) những món nào của hãng tôi sửa.

Xin đồng bang chiếu cố
Xin đồng bang chiếu cố.

Chủ nhơn : *Võ-văn-ƠN*
Còn giá cả tính rẻ hơn các nơi

Avis d'adjudication

Province de Rachgia. — Lieu, date et heure de l'adjudication : Bureau de l'Inspection de Rachgia, le 23 Septembre 1926 à dix heures du matin.

Objet : Construction de 3 postes de police en bois et couverts en tuiles à Vi-Thanh, Vinh-Quoi et Phuoc long (Rachgia).

Importance approximative des travaux : 5.321 $ 01 non compris la somme à valoir. Cautionnements provisoire et définitif : 90 p. et 180 $00.

Bureaux où le dossier peut être consulté : Bureau de la Subdivision des Travaux Publics de Rachgia et 4ème Bureau du Gouvernement à Saigon.

***

Appel d'offres

Province de Bacliéu. — Des offres sous plis cachetés seront reçus à l'Inspection de Bacliéu jusqu'au 14 Septembre 1926 à dix heures du matin pour la fourniture des effets d'habillement nécessaires au Garde-Civils, agents divers et prisonniers pendant l'année 1926.

Les concurrents devront indiquer les prix en piastres et en cents de chaque pièce.

Un marché de gré à gré sera passé avec le soumissionnaire dont l'offre aura été acceptée.

Bureaux où le dossier peut être consulté : Inspection de Bacliéu.
4e Bureau du Gouvernement à Saigon.

VIÊN-AN

Huynh-Ni, *Propriétaire*

Cycles & Accessoires

N° 14 Boulevard Bonhour—Cholon

Bổn-hiệu có trữ bán xe máy hiệu "BRILLANT" và nhiều hiệu khác rất có danh tiếng, có bán đủ các đồ phụ tùng Giá định rẻ hơn các nơi. Bán tiền mặt hay là gởi đổi cách lãnh hóa giao ngân (Contre remboursement)

Chủ nhơn kính cáo

Tuồng hát Cải-lương

Tiết-nghĩa song toàn là tôn cuốn tuồng hát Cải-lương 12 màng có 54 bài ca của ông Mộc-quán Nguyễn-trọng-Quyền & Thốtnốt mới xuất bản.

Tuồng đặc rất kỷ-lưỡng, văn chương trôi chảy, và sự tích rất hữu ích cho phong hóa nước nhà.

Giá mỗi cuốn : 0$50

Có để bán tại bổn-quán.

Máy hát

Opéra. Diamond, Pathé, là những hiệu máy rất tốt, dùng hát đặng trong các thứ đĩa. (Bán sỉ và bán lẻ giá rất nhẹ).

Lý văn-Tài 82 *G. Guynemer*
Saigon

Hỏi các nông gia

Máy xay giã bằng tay giá rẻ, các hạng nhà nông đều có thể sắm nổi.

Một giờ xay giã đặng 15 ki-lô.

Muốn mua phải cho hay trước 8 bữa.

10 giạ lúa xay giã ra đặng 7 giạ gạo lợi hơn cối tay được 2 giạ trong 10 giạ. giá 35$00.

Máy xay giã chạy bằng mô-tơ từ 50 cho đến 200 giạ trong 24 giờ giá từ 300 đến 660 $

Máy xay giã hiệu Brunel chạy bằng mô-tơ 4 ngựa thì cũng bằng các thứ khác chạy bằng mô-tơ 15 ngựa. Lợi về hơi điện đặng 59 phần trăm. Lợi về gạo xay ra đặng 30 phần trăm. Tâm chừng 15 phần trăm.

J. Brunel, 45 rue Mayor, sau Đất thánh Tây; ở Lục-châu cậy mượn ông mua giúp món chi thì ông cũng sẵn lòng, ăn huê hồng 5 phần 1 trăm

Tin tàu

TÀU TỚI

Ở Pháp qua

Chiếc d'Artagnan ngày 8 Septembre.
Chiếc Aden ngày 10 Septembre
Chiếc Compiègne ngày 18 septembre.
Chiếc Angkor ngày 22 septembre.

Ở Bắc-kỳ và Trung-kỳ vô

Chiếc Amiral Nielly ngày 27 Aout,
Chiếc Claude Chappe ngày 5 septembre.
Chiếc Amboise ngày 7 septembre.
Chiếc Aden ngày 29 septembre.
Chiếc Compiègne ngày 7 octobre.

Ở Nhựt và Tàu qua

Chiếc Amazone ngày 27 Septembre.
Chiếc Artagnan ngày 18 octobre.

Ở Xiêm qua

Chiếc G. G. Roume ngày 26 aout.

TÀU ĐI

Chạy qua Pháp

Chiếc Amiral Nielly ngày 4 septembre
Chiếc Amboise ngày 10 Septembre.
Chiếc Amazone ngày 20 Septembre.
Chiếc Compiègne 10 octobre.

Chạy ra Annam và Tonkin

Chiếc Aden ngày 14 Septembre
Chiếc Claude Chappe ngày 9 septembre.
Chiếc Compiègne ngày 10 octobre.

Chạy qua Tàu và Nhựt

Chiếc Angkor ngày 25 septembre
Chiếc d'Artagnan ngày 11 Septembre.

Chạy qua Xiêm

Chiếc G.G. Paul Beau ngày 3 septembre

Chạy qua Singapore

Chiếc G. G. Roume ngày 1er septembre.

Lời Rao

Kính cùng lục châu Quí ông Quí bà hay rằng: Tôi mới mua cái nhà ngủ hiệu « Nam-Hồng-Phát » ở tại Boulevard Bonnard số 104 và 106.

Kể từ ngày 26-8-26 cho tới 9-9-26 nếu ai có việc chi tranh cãi thì lại tại tiệm nầy còn người chủ cũ tại đó. Bằng qua ngày 9-9-26, ai có lại nói việc chi thì tôi không biết đến.

Nay lời,
Chủ Nhơn
NGUYỄN-VĂN-CHAN

TẠI NHÀ CHỤP HÌNH

Nadal

Có cần dùng một người sửa hình cho thiện nghệ, tiền lương khá.

Xin do nơi số nhà 118 và 120 đường Catinat Saigon.

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Mời các ngài nên vì tiền-đồ quốc-văn mua giúp

«Cái thây-ma chết oan»

Sách có ích cho phong-hóa nước nhà.

Có bài-tựa của M. Nam-Kiều TRẦN-HUY-LIỆU Chủ-bút ĐÔNG-PHÁP THỜI-BÁO

Đọc quyển sách nầy thời vừa có thể ấy làm một cái gương răn mình rất hiệp với thời đợi ngày nay, mà cũng vừa có ích lợi về đường tâm-tánh con người nữa.

Sách dày, khổ in rộng, giấy tốt, có hình.

Một quyển trọn bộ, giá bán : 0$50

Để bán ở báo-quán ĐÔNG-PHÁP THỜI BÁO và các hàng-sách khắp nơi.

Mua sỉ xin viết thơ cho : NGUYỄN TÍNH-YÊN 24 rue Dariès Saigon, sẽ có cho huê hồng cao.

Đồng-Bang miếng Hậu-Giang

Muốn cho con học cho mau tấn phát, xin gởi vào Trường-tư:

Điền-Quận tại Soctrang

Ngày tựu trường : *3 Août 1926* nhằm ngày 25 tháng 6 Annam.

Le Directeur : TRẦN-VĂN-ĐIỀN

PHÒNG-VĂN

làm thuế sở Thương-chánh

Lãnh làm việc thuế và chở hàng hóa của ông R. Folzer.

Ông Crébessac kế nghiệp, dây thép nói số 381, đường Georges Guynemer số 40 Saigon.

Xin chư quí thương gia có muốn chở chuyên, lãnh lấy hàng hóa, thì do chỗ trên đây tính giá rất rẻ.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

Dây thép nói số 658 — Đánh dây thép chữ đề : Nhị-Thiên-Đường, CHOLON

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN, RẤT THAN HIỆU NHƯ SAU NÀY

BẠT ĐỘC DƯỢC CAO

Thuốc dán nầy dùng để mà trị các chứng bịnh như là : Ung-thư, u-nhọt, giác-chốc vì đàm hỏa mà sanh ra sai ghẻ, hoặc bị phong đàm mà sanh ra chứng thủng độc, hoặc sưng vú, lở ngoài bị hột xoài hay là nổi bạch, hoặc ác độc, hoặc bị dương mai hoành độc mà lở lói ra, hoặc bị phỏng lửa, cùng nước sôi, con nít bị thai độc, sanh ra lở đầu, cùng các chứng ngoại khoa lở lói sưng thẳng.

Nếu dùng thuốc dán nầy mà dán nơi mấy chỗ đau ấy thì nó rút cái độc ra, đã hết nhức nhối, đau đớn, mà lại mau kéo da non, nhiếp miệng.

Thuốc dán nầy dùng nó bất kỳ là giống gì thiệt là bá phát bá trúng công hiệu như thần.

CÁCH DÙNG : Dùng giấy dầu mỏng quét thuốc dán nầy rồi dán lên nơi chỗ u phế, mỗi ngày phải thay 2 lần.

Giá mỗi thớ là . . . . . 0$30

VẠN ỨNG PHẬT ĐƠN

Của Ông Lương y Vi-tô-Sanh bào chế tại Quảng Đông Đường Đại Ái

Thuốc nầy trị các chứng kể ra sau nầy :

Trị bịnh ỉa mửa, bịnh kiết, nhức lâu đau bụng, bịnh tức ỉa đàm dỏ và đàm trắng, tay chơn mỏi mệt, ăn uống không tiêu, bẵng gió, và đi tàu đi sóng, hoặc cảm mạo thương hàng, phát nóng phát lạnh, chóng mày chóng mặt hoặc bất tỉnh nhơn sự, hễ uống thuốc nầy thì mạnh liền.

CÁCH DÙNG :

Người lớn mỗi ngày uống 2 lần mỗi lần uống 30 hoàn, uống với nước trà.

Còn con nít 12 tuổi mỗi lần uống 15 hoàn, 7 tuổi sắp lên mỗi lần uống 10 hoàn, 3 tuổi uống 5 hoàn, 1, 2, tuổi uống 3 hoàn.

Còn cách dùng nữa có ích lắm :

Như người đi đàng xa xuôi, kẻ đi chơi, đi thăm bịnh, thì hãy ngậm vài hoàn trong miệng, trừ đặng các bịnh, thêm sức mạnh, khỏe trong mình. Còn người thường cũng nên dùng thuốc nầy thì ăn uống dễ tiêu, bổ khỏe.

GIÁ BÁN { Mỗi ve lớn. . . . . 0$40
Mỗi ve trung. . . 0. 10
[illegible]

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
NHI-KHOA
VẠN BỊNH HỒI-XUÂN-ĐƠN

Thuốc nầy rất có tài lạ, chủ trị các chứng bịnh con nít, bất câu là bịnh chi, hễ ống thuốc nầy thì an nhiên vô sự : hễ bịnh nặng thì uống nhiều, ít thấy hiệu nghiệm.

Phàm những bịnh cấp mạng kinh-phong, nội thương ngoại cảm, thương hàng tà nhiệt, ban chẩn nóng vùi, ho hen thở dốc, đàm ngăn số mũi, đại tiện chẳng thông, tiểu tiện có huyết v. v... Phải dùng thang câu đằng bạc hà mà cho uống với thuốc ; hoặc nhằm nữa đêm, hoặc chỗ không có tiệm thuốc, thì hòa với nước trà cho uống cũng được, thoản như con nít còn bú, thì hòa với sữa mẹ mà cho uống ; hoặc thoa núm vú mẹ mà cho nó bú cũng tốt.

Hoặc đau thắt ruột, thương phong sanh ho, ọc sữa, khóc đêm, hoặc sanh nóng lạnh, hoặc kiết máu, thảy đều trị được.

Phàm những con nít tạng phủ còn non, thần khí chưa đủ, nếu khiếm điều dưỡng, thường sanh nhiều chứng. Nên thì phải lấy một hoàn thuốc nầy đem nhổ bỏ ngay vào rún, rồi lấy một miếng thuốc dán Phong-thấp-cao của Bổn-đường mà dán trùm lên trên ; hoặc phải cho uống thêm, thì hết bịnh liền.

Thuốc NHỊ THIÊN ĐƯỜNG VẠN-BỊNH HỒI XUÂN-ĐƠN nầy là thuốc bao sáp, trong mỗi hườn bao sáp, đựng được 5 hột ; con nít mới vài ba tháng cho uống chừng 1 hột ; một hai tuổi cho uống 2 hột ; ba bốn tuổi cho uống 3 hột ; từ 5 tuổi cho đến 10 tuổi phải cho uống trọn hườn là năm hột.

Chư tôn có mua, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn hiện « ông phật », kẻo lầm đồ giả.

GIÁ { Mỗi hườn là. . . . . 0$10
Mỗi hộp 10 hườn. . . 0. 90

NHI-KHOA CĂNG-CƠ-TÁN

Chủ trị con nít cấp mạng kinh phong, các chứng bịnh của con nít kể sau nầy : Cảm mạo thương hàng, mình nóng, mặt đỏ, bị đàm ngăn chặn, con mắt lác liên, hoặc trợn trắng cắn răng cứng hàm, bất tỉnh nhơn sự, miệng, mũi trúng khí, trong ruột đau thắc, hơi thở [illegible] hoặc [illegible] đêm và giựt tay giựt chơn, đường đại huất bón, hoặc miệng mồm khô khan lại hay khát nước, ấy là chứng CẤP-KINH-PHONG phải dùng nước trà mà nống với thuốc tán nầy.

Còn thoạt nóng, thoạt lạnh, khi mửa khi tả, rút tay rút chơn, da mặt xanh, vàng mét, ốm gầy, khô khè, ọc sữa, ăn uống chẳng đặng, khóc khan không có nước mắt, đêm ngủ con mắt không nhắm, đường đại đường tiểu không tốt, tay chơn lạnh ngắc, rét lâu chẳng bết, ấy là chứng « cấp kinh phong », phải dùng nước gạo rang mà cho uống với thuốc tán nầy lập tức thấy hiệu nghiệm.

CÁCH DÙNG: Con nít trong tháng tới 3 tháng uống mỗi ngày một gói phân làm 2 lần. Từ 4 tháng tới 12 tháng mỗi ngày một gói. Từ 4 tuổi sắp lên, mỗi ngày uống 2 lần mỗi lần 1 gói. Còn con nít ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày cho nó uống nữa gói, uống với nước trà thì trừ đặng các chứng bịnh và mạnh mẽ trong [illegible]

Mỗi gói giá [illegible]

NHỊ THIÊN-ĐƯỜNG TẨY-THI-LỘ

Thứ nước nầy hễ nhỏ vào trong nước lạnh chừng ít giọt, thì nước ấy hóa ra một thứ nước trong ngần như sữa, thơm tho dị thường.

Để dùng mà trị các chứng bịnh nơi da mặt, như tàng nhan, hoặc da mặt thâm kim, có dấu dần làm nhám ; cứ dùng thuốc nước nầy mà thoa cho thường thì hết.

Phụ-nữ mà muốn cho da mặt mịn màn thì phải dùng thứ thuốc nước nầy gọi là TRẦN-CHÂU PHẤN của bổn-đường mà dồi mặt thì ắt trở nên xinh đẹp vô cùng.

Liệt-vị có mua thì phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ÔNG PHẬT MẬP thì mới khỏi lầm đồ giả.

Mỗi ve giá là. . . . . 0$50

PHONG-THẤP CAO-DƯỢC

Thuốc dán nầy hay lắm, để trị các chứng : phong thấp, đau xương, tức ngực, đau bụng, đau lưng, hoặc tai chơn nhức mỏi, v. v...

Bất kỳ là đau chỗ nào, hễ đau đâu thì dán đó, công hiệu như thần.

Mỗi ve giá là. . . . . 0$20

TIỂU-THUYẾT N° 52

NHƠN TÌNH ẤM LẠNH

(*Tiếp theo*)

HỒI THỨ X

Thân ở muốn làm bị người khinh bỉ,
Phận vô tình lại chịu tiếng ghét ghen

Có khi bà lớn cũng quạo-quọ với quan lớn, nói xa nói gần, tỏ ý nghi quan lớn có tiểu-thiếp. Quan lớn tuy chẳng chịu câu-mâu với vợ, song trong bụng ngài buồn thầm, nên ở nhà chưa đầy một tháng thì ngài lại trở xuống ruộng nữa.

Bà lớn tỏ ý nghi cho ông có tiểu thiếp dưới ruộng, mà chồng ra đi bà không cản trở, lại lo sắp đặt áo quần cho chồng. Chồng vừa ra khỏi nhà thì bà liền sai đứa ở đi kêu tay bài, bao nhiêu đó cũng đủ chỉ rằng nhờ mấy rg tướng ở rg phá tan cục máu ghen của bà hết.

Bữa nọ bà Phán Kim tới chơi. Phi-Phụng nghe tiếng lật đật chạy ra chào và hỏi thăm ông Phán. Cô hai với cô ba cũng ra chào hỏi. Bà Đốc-phủ cầm bà Phán ở lại câu tôm. Hai bà đánh bài 1 hồi, bà Phán dòm thấy 2 cô với Phi-Phụng xuống dưới nhà bếp, bà mới hỏi bà Đốc-phủ rằng:

— Bẩm bà lớn, tôi nghe nói hôm trước quan lớn về, vậy mà quan lớn đã định gả cô hai cho nơi nào hay chưa?

— Ờ, hôm trước ổng về ổng nói ổng có gặp ông Phủ Thiện ở Bạcliêu. Ổng lại nói ông Phủ Thiện muốn làm sui song hồm nay chưa thấy đến coi mắc.

— Ông Phủ ở dưới Bạcliêu đó giàu hay không?

— Người ta cũng giàu lắm chớ! Làm tới bực Phủ Huyện có ai mà nghèo.

— Còn con ông học-hành thế nào? Đã làm việc ở đâu rồi, hay là còn ở nhà trường.

— Thằng đó nó làm việc lâu rồi. Nó làm Ký-lục đâu phía dưới Bạcliêu.

— Bẩm bà lớn, có một ông Com-mi mới dọn nhà về ở khích một bên nhà tôi. Ổng quen với ông Phán ở nhà. Ổng tên Đảnh, mới 24, 25 tuổi, con của ông Cai-tổng gì ở miệt Sađec. Tôi hỏi ông Phán thì ổng nói ông Com-mi đó làm việc ngoài Phó-soái. Ông Com-mi đó vui vẻ mà lại khá trai lắm. Ổng chưa có vợ mà dọn nhà cửa tốt quá. Hồi hôm ổng qua nhà tôi ổng chơi. Tôi hỏi ổng muốn vợ hay không, như muốn thì tôi làm mai giùm cho ổng. Theo thổ thường trai mới lớn lên hễ mình hỏi như vậy thì họ hay mắc cỡ; mà ông nầy ổng không mắc cỡ, lại cười mà nói rằng ổng muốn vợ lắm, song chưa biết con ai mà chịu gả đặng ổng đi nói. Bẩm bà lớn, thiệt tôi muốn làm tài khôn chỉ cô hai ở nhà đây cho ổng coi mắc quá, song tôi sợ bà lớn rầy nên tôi không dám nói ra.

— Chị nầy chỉ nói kỳ dử kla! Con gái cũng như cái hoa, ai thấy lại không muốn ngó. Mình có con gái ai muốn coi thì họ coi, gả cùng không gả tại nơi mình, chớ họ coi mắc mà mất miếng nào hay sao mà rầy. Không hại gì đâu, chị nói lại với ông Com-mi đó, nếu muốn coi mắc con hai thì tới đây tôi cho coi.

— Dạ, nếu bà lớn có lòng thương như vậy, thì để tôi nói lại với ổng. Ông Com-mi nầy ăn nói vui vẻ, tôi chào hỏi bà lớn thấy một lần thì bà lớn thương liền.

— Chị cũng biết nhà tôi giàu sang mà có hai chút con gái đó mà thôi. Tôi chẳng lo gì con tôi ngày sau nghèo cực, bởi vậy tôi không cần kiếm rể giàu. Ta kiếm đứa tử-tế, biết lễ nghĩa và có chức phận chút đỉnh mà thôi.

— Bẩm bà lớn nói như vậy thì phải lắm. Quan lớn với bà lớn đã sang trọng mà lại còn giàu có, bây giờ có kiếm rể thì lựa chỗ xứng đáng, chớ kén giàu làm chi. Thôi, để tôi về tôi nói lại với ông Com-mi Đảnh coi ổng tính lẽ nào rồi tôi bẩm lại cho bà lớn hay.

— Chị nói lại với ổng, như ổng không dám đến đây thì chị hẹn chắc bữa nào giờ nào rồi tôi biểu con nhỏ nó đi chợ cho ổng lén coi mắc cũng được.

— Dạ, bẩm bà lớn để đó tôi tính cho.

Xen bài rồi bà Phán Kim ra về. Bà Đốc-phủ tuy không nói việc ấy cho hai con biết, song bà có bụng lo, nên nằm gát tay qua trán, mắt ngó ngay vào vách tường, bộ suy nghĩ lắm.

Sáng bữa sau bà Phán Kim lên chơi nửa. Bà Đốc-phủ mừng rỡ sức. Bữa nay bà không rủ đánh bài lại hỏi Phi-Phụng lấy gối rồi mời bà Phán nằm nói chuyện chơi. Hai cô với Phi-Phụng đi ra đi vào nói nói cười cười như thường. bà Đốc-phủ bèn biểu rằng: « Mấy đứa bây vô trong mà thêu đi, làm giống gì mà chân-rân hoài đó vậy? »

Mấy cô vừa bước vào trong, bà Đốc-phủ liền hỏi nhỏ bà Phán rằng: «Sao? Chị đã nói lại với ông Com-mi đó hay chưa? » Bà Phán lôm-côm ngồi dậy rồi đáp nhỏ nhỏ rằng: « Bẩm bà lớn, hồi hôm ổng qua nhà chơi, tôi nói chuyện tôi có quen với bà lớn, tôi thấy bà lớn có hai cô nên tôi chỉ cho ổng đi nói mà cưới. Ổng nghe nói coi bộ ổng vừa lòng lắm. Song tôi biểu ổng đến nhà bà lớn mà coi, thì ổng nói thuở nay ổng chưa biết cách đi coi vợ ra làm sao, lại bà lớn là nhà quan, nên ổng mắc cỡ mà lại sợ, ổng không dám tới. Ổng ngồi ổng ước chớ chi mà bà lớn dắc hai cô đi coi hát cải-lương đặng ổng coi mắc thì là tiện lắm ».

Bà Đốc-phủ nằm suy nghĩ một hồi rồi nói rằng: « Ông Com-mi muốn như vậy cũng được. Thôi, chị rủ ổng tối thứ bảy nầy đi coi hát cải-lương đi. Bữa đó tôi dắc hai đứa nhỏ tôi đi, rồi chị chỉ cho ổng coi mắc ».

Hai bà hẹn hò với nhau chắc-chắn rồi bà Phán cáo từ mà về. Chiều bữa ấy bà Đốc-phủ ngồi ăn cơm mới nói với hai cô rằng bà nghe có một hạn bát cải-lương mới lại Saigon đào kép hay lắm, nên bà tính chiều thứ bảy dắc hai cô đi coi chơi với bà. Cô ba nghe nói thì mừng rỡ nhảy-nhót, còn cô hai lại xin với bà cho Phi-Phụng đi với cho vui.

Chiều thứ bảy bà Đốc-phủ hối trẻ ở dọn cơm ăn sớm đặng bà sửa soạn đi coi hát. Lối 5 giờ chiều ăn cơm rồi, bà lớn mở tủ lấy vòng neo chuyền chuỗi đưa cho hai cô mà biểu sửa soạn. Cô hai biểu Phi-Phụng thay áo đổi quần mà đi. Phi-Phụng thưa rằng cô có tang nên không phép đến đám hát. Cô hai nghe nói ủ mặt châu mày làm giận làm hờn, bà Đốc-phủ thấy vậy cũng theo ép uổn, cực chẳng đã Phi-Phụng phải vưng lời chịu đi.

(*Còn nữa*)

LỜI RAO

Kính cáo cùng lục châu chư tôn đặng hay: Tiệm tôi có trữ bán các thứ trà ngon hiệu Trung-Hoà đều là những thứ trà quí hiệu ra công chọn lựa tại Vô-Di sa đem qua Nam-Việt hơn hai mươi mấy năm đã đặng quí vị xa gần nhiều người khen ngợi.

Trà của hiệu nầy thơm, trà đông-cọi

[illegible] thiên qui v.v.. đều có [illegible] Chánh-phủ, như ai có giả mạo thì [illegible] phạt.

Nhưng mà đời nay nhiều kẻ gian tham [illegible] ghét, [illegible] thủ lợi cấp thời, làm [illegible] khiếp nhược không sợ xấu hổ, làm trùng theo bổn hiệu, hoặc nhân hoặc [illegible] theo vựng chớ, mà trà thì trộn trà xấu đặng thủ lợi cho nhiều, vậy nên bổn-hiệu phải đăng báo. Xin quí vị có mua trà thì phải nhìn kỹ hai cái hình của Tiếng Xuân Vinh coi cọp hay là thiên qui, thì khỏi lầm lẫn chư tôn lưu ý.

kính cáo
TIẾNG-XUÂN-VINH
11 Rue de Paris 11 — CHOLON

DAI-ICH

Maison Spéciale Cycles de et d'Articles d'Eclairage

385 Rue des Marins 383-385
CHOLON

Xe rất chắc-chắn, rất huê-dạng theo kiểukiểm-thời đã nổi danh ở cõi Nam-kỳ.

***XE* Malbrough** đua kỳ championnat 1925 về ăn hạng 4e.

***XE* Automotion** đua kỳ Saigon Biênhoà về ăn hạng 6e.

***XE* Talbot** đua kỳ Saigon Biênhoa về ăn hạng 7e.

Đua hạt tại Soctrang ngày 14 juillet 926. Xe *TALBOT* về ăn hạng nhứt Có bán xe *CHODERT, OLYMPIQUE* đều là hiệu xe rấttốt, bán lại rẻ vì giá bạc cao.

Đèn hiệu ***SUCCÈS*** rất sáng, đồ giểu trưng ở trong rất xứng. Xin kính mời quivị chiếu cố.

Nam-đồng-Hương

—o—

Đường Amiral Courbet
số 32, Saigon.

Xin quí ông quí bà hạ cố nhà ngủ nầy ở tại chợ mới Sàigon, đã đặng quí ông quí bà vừa lòng xưa nay. Phòng thoáng rộng rãi, sạch sẽ, bồ siêng năng, có phép tắc, và cũng có Garage cho quí khách để xe-hơi

Ở các nông-gia!

Chư quí ông có muốn nuôi súc vật mà được kết quả tốt hơn bình thường không?

Chư quí ông muốn mình được có bò trâu mạnh dạng không?

Chư quí ông có mong nếu được súc vật mạnh bạo thời lại được lợi ích bằng hai bình thường không?

Hãy cho súc vật của quí ông ăn nhưng là:

Bánh dầu đậu phộng không vỏ
Bánh dầu cái dừa

Chư quí ông hãy nghe lời mà làm thử coi, chẳng bao lâu chư quí ông sẽ thấy cái kết quả hay chẳng sai.

Nếu muốn mua thì chư quí ông hãy đến

HANG DẦU CỤC DÔNG
(Société des corps gras d'Extrême-Orient)
ở tại đường Paul Blanchy số nhà 20
— SAIGON —

Hãng sẽ cho coi các kiểu, giá tiềng mỗi thứ và chỉ dẫn các đều.

Hãng cũng có bán Bánh dầu dùng làm Phi-liệu(phân).

Nam-hưng-Long

Giày tây giày ta đủ kiểu.
Bán sỉ và bán lẻ.
Hàng tốt, giá phải chăng.
Hãy gởi thơ cho M. Trần-đăng Lân, Maison Nam-hưng-Long 92 Boulevard Bonnard Saigon.

Bá-Lạc Khách-Lầu

4-16-18 rue de Reims
80 rue Alsace Lorrai
SAIGON

Kính trình quí khách được rõ: Chúng tôi mới lập một cái phòng ngủ ở góc đường Reims và Alsace Lorrai bàn, ghế, võng, giường, mùng, nệm nhứt nhứt đều là đồ mới hết thảy. Phòng đã rộng rãi, sạch sẽ, mát mẻ lắm, bồi phòng có phép tắc dễ sai khiến.

Kính mời lục châu quí khách ai có cần chỗ nghỉ ngơi, quá bộ đến Bá-lạc Khách-lầu, trước là được chỗ nghỉ an sau giúp bạn đồng bang trong đường thương mãi, thì chúng tôi lấy làm hân hạnh vô cùng.

Bá Lạc Khách-Lầu
Chủ nhơn kính mời
Nguyễn-văn-Đủ Propriétaire

ĐÂY LÀ
HÌNH ÔNG THẦY

CHÁNH-KIM-TUYỀN

Xin quí vị nhìn cho kỹ kẻo lầm người giả; coi tướng người lấy tiếng.

Chánh-kim-Tuyền tiên-sanh người tỉnh Quảng mới sang Nam-Việt có lời kính cáo cùng chư quí vị khán quan xin nhã giám: tôi có coi bói khoa cùng coi tướng.

Bố thí đoán việc nghèo giàu cùng danh lợi phú quí hãn tiện.

Chư quí vị muốn biết việc sanh tử họa phước thì xin tạm bước ghé thủ thời vận thì rõ.

Bốc quẻ năng tri kiết hung, không sai không dua nịnh. Tôi cũng có coi thiên văn địa lý khán tướng đinh gia.

Tôi có người cắt nghĩa tiếng Annam lời biện bạch không sai, chẳng hề thêu dệt, tại đây có cái dẫn hình và cái bàn tay bằng vải treo lên mới phải là Chánh-kim-Tuyền.

Rue d'Espagne n° 210 Saigon

ANCIENNE MAISON PHU-TOÀN
ĐÔNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM
LE-VAN-BEN
CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN
— SAIGON —
17-19 Rue Amiral Courbet (Halles Centrales)

Tân Thinh Khách Sạng

N° 9 Boulevard Colonel Grimaud
(Chợ Saigon mới ngó ngay qua)

Phòng ngủ mới, cách sắp đặt trong phòng đồ đều tinh khiết, sạch sẽ mát mẻ, boy rất có khuôn phép dễ sai khiến. Chư quí khách ở Lục-châu có dịp đến Saigon cũng nên dủ bước đến Tân-Thinh, chúng tôi hết lòng hầu tiếp. Lại cũng có sẵn sàn xe hơi cho mướn đi chơi các nơi. Kể từ ngày 10 Juin 1926, tôi có cho chạy hai cái xe hơi hiệu Unic mỗi cái 25 ch ở ngồi trong mấy tỉnh sau đây Chợlớn, Vĩnhlong Tràvinh mỗi buổi sớm mơi đúng năm giờ xe đậu tại bến xe Chợlớn). Xe nầy lấy dấu riêng Tân-Phát ngồi sao năm sắt.

Xin quí đồng bang chiếu cố thì rất hâm mộ thạnh tình

NGUYỄN-VĂN-TÂN.
Propriétaire

MARQUE DÉPOSÉE

THUỐC BỔ MÔ-BA
(MAUBAR)

Thứ thuốc rất quí dùng trong xứ nóng nực thiệt tốt vì nó làm bằng **Cola, Coca, Quina, Glycéro-phosphate** và nhiều thứ rượu rất quí bên Pháp. Có thể làm cho máu điều hòa, trị bịnh nóng lạnh.

Những người mệt mỏi dùng nó thì càng hiệu nghiệm.

CÓ BÁN NƠI
PHÁP-QUỐC ĐẠI DƯỢC PHÒNG
Số nhà 84 tới 94, Đường d'Ormay -:- SAIGON

Maurice BARBEROUSSE
Pharmacien de 1re classe
Ancien Interne des Hôpitaux de Paris

CAFÉ & RESTAURANT
• MY-LOC
30, Rue Sabourain, Saigon
(*Ngan chợmới Saigon*)

Bổn-hiệu Chủ-nhơn khi trước có làm *Ex maître d'Hôtel* tại nhà hàng SAIGON-PALACE cho nên Bổn chủ-chơn thạo các việc về món ăn nào ngon hơn hết và món nào làm cho vừa ý chư quí khách, nên mỗi bữa đều có bán « *Chateaubriand* » và mỗi ngày Thứ năm và ngày *Chúa-Nhựt* đều có CARRY thiệt ngon và SOUPE CORSE.

Bổn chủ-nhơn rất vui lòng chịu đảm nhận những đám tiệc, bất luận ít nhiều.

Kính mời chư quí khách hãy vui lòng mà đến tiệm tôi một chuyến mà ăn thử vài món đồ ăn, sau mới rõ đồ ăn của tiệm tôi ngon hơn các nơi chẳng sai.

MY-LỌC
Chủ-nhơn: Kính mời

Đồng-bang có in môn chi xin do nơi nhà in
HỒNG-LẠC
mới lập tại Sốctrăng (đường Đại-ngãi)
Chủ-nhơn: TRẦN-VĂN-ĐIỀN

LUNETTERIE — EPICERIE — MERCERIE
NGUYỄN-VĂN-BẢU
129 Rue d'Espagne 129 Saigon

Tiệm bán đủ thứ đồ gia vị Langsa, mọi kỹ tiu đều có lại đồ mới.

Làm đại lý thứ Kiến tục hiệu Kiến nhà Đức cha, là Kiến hiệu rất tốt và giá rẻ.

Lại có trữ bán mực tốt thượng hạng hiệu con Bướm bà (encre à écrire) thiệt là thứ mực mọi người ưa dùng có đen; có tiềm Bleu Black, noir et violette.

Xin quí Bà quí Ông rộng lòng mua giúp giùm cho tiệm Annam.

Còn quí vị nào ở xa, muốn hỏi tiền giá cả hàng hoá hay là đều chi, thì xin gỡ luôn theo thơ một con timbre năm su (0$05) ấy tôi trả lời mau cho quí ông.

Quảng Cáo

Nhàhàng bán cơm Tây hiệu *Hôte Restaurant Franco-Chinois* ở đường quai Testard 45-46-47 Chợlớn kể từ ngày 5 Août đã đổi chủ và đổi hiệu lại là HOTEL QUAN-HUNG. Cũng bán cơm Tây và cơm Khách-trú, của người em ông chủ nhà hàng Quảng-Hạp Saigon đứng làm Quản-lý.

Kính mời quí khách chiếu cố đến dùng cơm hoặc lấy về nhà hay là đặc tiệc thì chúng tôi hết sức chọn lựa món ăn kỹ lưỡng và rất đội ơn quí khách

Một dịp ít có!!!

Muốn bán một cái tiệm Epicerie Mercerie lập ra có mười năm dư buôn bán thạnh lợi, mối hàng rất đông, lại tiệm ở nhằm nơi thị tứ. Như ai muốn sang xin do nơi Đông-Pháp Thời Báo.

PENSIONNAT
Huynh-công-Phát
19 à 37 Boulevard Kitchene
(Cầu-ông-Lãnh) Saigon

Tựu-trường: ngày 2 Août 1926
Cuộc kếtquả trong hội thi bằng cấp sơ học ngày 28 Juin 1926: Đi thi 42 trò đậu 40 trò.

Về khoa *Bằng cấp Tốt-nghiệp* có lớp: *1re Année và 2e Année*

Về khoa *Bằng-cấp sơ-học* có từ *lớp sơ-học* (Cours Enfantin) tới *lớp nhứt* (Cours supérieur).

Thầy dạy nơi Bổn-trường

Thầy Langsa:
1 Ingénieur des Arts et Manufactures; 1 Breveté supérieur.

Thầy Bổn quốc:
1 Bachelier ès-sciences avec mention Philosophie et Mathématiques 2 Anciens élèves de l'Ecole supérieure de Pédagogie de Hanoi; 1 Agent technique; 3 Diplômés d'Etudes complémentaires avec Certificat pédagogique; 3 Anciens élèves de l'Ecole Normale d'instituteurs Saigon.